NĂM THỨ TƯ — SỐ 423 Mỗi số: 0$05 Ngày thứ hai 19 Avril 1926

ABONNEMENTS

Indochine		Union Postale	
Un an	8 00	Un an....	10 00
Six mois....	5 00	Six mois.	6 00

ANNONCES LÉGALES
0 $ 50 la ligne de 6 points sur justification de 9 alcéras quelle que soit la page.

ANNONCES COMMERCIALES
à forfait

ĐÔNG-PHÁP THỜI-BÁO

Le Courrier Indochinois

Tổng-lý : NGUYỄN-KIM-ĐÍNH
Chủ bút : TRẦN-HUY-LIỆU dit NAM-KIỀU

MỘT TUẦN XUẤT BẢN BA LẦN : NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BÁO QUÁN
186 đường d'Espagne
SAIGON
Dây thép nói (Téléphone) Số 324

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-Quốc	
Một năm...	8 00	Một năm..	10 00
Nửa năm...	5 00	Nửa năm..	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Thơ và mandat đề gởi cho: M. NGUYỄN-KIM-ĐÍNH
Báo báo về việc buôn bán hay là việc gì xin thương nghị trước.

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 4935

TÂN ĐÔNG-PHÁP

Phong-chào cách-mạng đương ầm-ầm bên nước Tàu. Phong-chào ấy chẳng những là làm náo-động trong địa-phận nước Tàu mà nó lại ảnh-hưởng rất dữ dội tới khắp các nước ở theo mé Thái-bình dương nữa. Vận hội như vậy, không lẽ nước Pháp điềm-nhiên không để ý tới miền ấy, bởi vì bên ấy có một vùng đất diện-tích kể đến 710 842 ngàn thước vuông, dân số kể đến 20 triệu người, đã thuộc quyền nước Pháp bảo hộ.

Nhờ nước Pháp bảo-hộ nên bấy nay trong nước thái-bình ; mà dân Annam một ngày một thêm phú-túc rồi thì tự nhiên mơ-ước cho có một cái nền chánh-trị nhơn-huệ thong-thả hơn cái nền chánh-trị lập hồi khi mới thâu phục. Trong xứ Đông-Pháp dân Annam thì gom ở chung với nhau kể đến số 18 triệu mà lại đã thọ văn-hóa của người Trung-quốc kể đến mấy ngàn năm rồi. Cũng nên nhớ rằng về đường văn-minh thì Trung-quốc văn-minh phát trước Âu-châu hơn mấy ngàn năm, ấy vậy dân Annam cũng đã văn-minh trước dân Âu-châu nhiều lắm. Dân Việt-Nam lấy làm vinh diệu mà có những đứng hào-kiệt anh-hùng ghe phen phất cờ độc-lập mà chống cự với dân Trung-Hoa, lấy làm vinh-diệu mà có Nữ-Trưng-vương, có Lê-Lợi, cũng như nước Pháp vinh-diệu mà có bà Jeanne d'Arc và ông Vercingétorix vậy. Những đứng anh hùng hào kiệt ấy đã có tài có lược, đánh đuổi dân Trung-Hoa ra khỏi đất Việt-Nam 4 lần, nên ngày nay quốc-dân hãy còn sùng bái.

Năm trước tiếng súng đại-bác nổ vang tai hòn Đối-Mã (Soushima) mà báo tin sự thất-bại của một đại-quốc Âu-châu cho cả hoàn cầu hay. Dân Việt-Nam nhờ có tiếng Nhựt-bổn đốt pháo ăn mừng về sự thắng đại Nga-la-tư, nên cách 20 năm trước mới được trông thấy cái thời kỳ mới mẻ rồi nảo nức ước mơ cho Pháp quốc khai phóng cho mau. Có một ít vị « Việt Nam thanh-niên », chẳng biết rõ là ai, mà phần nhiều ngày nay đã chết mất rồi, khi ấy mới hiệp nhau viết thành một quyển « Ước vọng » mà gởi cho quan Thuộc-địa bộ Tổng-trưởng, lúc đó là ông Clémentel.

Quan Thuộc-địa bộ Tổng-trưởng có lòng quảng đại nên đã định dùng cái « chánh sách công cọng » mà thay cho cái « chánh sách chiếm trị », thì lòng quảng đại ấy chúng tôi cảm mến đời đời chẳng bề quên. Dịp cũng may, lúc ấy lại có một vị Tổng-Thống Toàn-quyền, lòng nhơn từ, tánh quảng-đại, trí sáng-suốt, lãm thông quốc-sự, nên sẵn lòng thi-hành chánh sách ý như ý bên Pháp-đình đã định. Rất tiếc thay ! ông Paul Bean vừa mới tổ chức mà thôi, chớ chưa thiệt-hành cái chánh-sách nhơn-huệ ấy được thì kế Pháp-đình triệu về, đăng sai qua làm sứ bên nước Thoại-sĩ (Suisse).

Người ta thường tỷ xứ Đông-Pháp cũng như cái cửa sổ của nước Pháp ngó ra Thái bình-dương, mà dân trong xứ Đông-Pháp lại chán-ngán than-phiền, thế thì cái cửa sổ ấy không chắc gì lợi-ích. Từ khi Âu-châu khởi cuộc chiến-tranh đến nay, trong đất Việt-Nam lại sanh ra thêm nhiều cái vấn-đề quan-hệ và khó-khăn lắm. Người ta có nói với dân Annam rằng cuộc chiến-tranh ấy là một cuộc chống-cự đặng bảo-tồn nhơn quyền công-lý, rồi khuyên dân Annam phải xướng ra mà phụ tiếp, bởi vậy dân Annam mới vui lòng giúp công giúp của mà tỏ ý triều-mến Pháp-quốc.

Dân Việt-Nam xin đều nào cũng chắc ý sẽ xin được hết thảy, nghĩ vì những đều ước xin đó chẳng có đều nào phạm đến quyền-lợi của người Âu-châu ở trong xứ, mà cũng chẳng có đều nào không hiệp với lòng trung-thành cảm mến của dân đối với mục-đích khai-hóa của Pháp-quốc bên xứ Đông-Pháp. Lòng ước-vọng của dân Việt-Nam thì chỉ mong quảng-khai trí-thức, cải-lương phong-hóa và tăng cao trình-độ đặng cho khỏi hổ cái danh phận làm người mà thôi.

Ước vọng về quốc-sự

Vậy chớ chúng tôi yêu-cầu với nước bảo-hộ những đều nào ? Chẳng có đều nào mà Pháp-quốc Cộng-hòa không làm được.

nên hôm nay chúng tôi

ước xin làm những đều nầy :

1° *Cho phép chúng tôi tự do mà đàm-luận và viết bằng quốc âm* đặng chúng tôi có thể phổ-thông cho cả quốc-dân hiểu những tư-tưởng mới lạ, biết các khoa-học tân-kỳ bên Âu-châu. Hiện nay tuy luật định về tự-do báo-giới đã ban hành trong xứ Đông-Pháp.

Ai muốn lập nhựt-báo thì trước phải xin phép Chánh-phủ cho rồi mới được làm, mà dân có phép rồi mỗi kỳ báo còn phải đem cho sở Mật-thám kiểm duyệt trước rồi mới được xuất bản.

2° *Cho phép chúng tôi lập hội và nhóm hội tự-do*, bởi vì hiện nay dầu lập hội mà dạy nhau học, lập hội mà cứu giúp nhau, lập hội thể-thao mà luyện-tập gân cốt cũng phải có phép Chánh-phủ cho thì mới lập được.

Bùi-quang-Chiêu
Lãnh-tụ đảng
Lập-hiến Việt-Nam

VIỆN ÔNG BÙI-QUANG-CHIÊU

Ý kiến về học-sanh làm reo

Đi đường tối bỗ thấy ngọn đuốc tự nhiên vui mừng, lúc khác nước hồ gặp ao giếng thì tự nhiên phỉ dạ. Buổi nầy quốc-dân ta khác nào như người đi trong đường tối, chẳng khác nào như người khát nước.

Ông Bùi-quang-Chiêu tài cao trí sáng mà trót hơn hai mươi năm nay ông lại có công lo cho dân, lo cho nước, nhiều khi ngay thẳm ông chẳng hề thối chí ngã lòng. Ông qua bên Pháp-quốc mà bày tỏ cáo dầu ước vọng của dân gần một năm, mấy chục triệu đồng-bào ai cũng đều cảm mến công đức của ông, đồng công nhận ông là đứng Lãnh-tụ, bởi vậy, từ ngày ông trở về Nam-Kỳ thì toàn thể quốc-dân vui mừng cũng như đi đường tối gặp ngọn đuốc, cũng như lúc khát nước gặp ao giếng.

Và lúc nầy dân tâm xao xiến, quyết vẫy vùng tấn hóa, nên sanh ra nhiều cái vấn-đề mới lạ, lấy làm khó mà giải quyết lắm. Người soạn báo là tai mắt của công chúng, vậy chúng tôi phải vì công-chúng mà đến viếng ông Bùi-quang-Chiêu đặng tỏ một ít vấn đề của công-chúng đương lo lắng cho ông nghe, rồi dọ cái ý ông coi ông nghĩ thế nào.

Chiều thứ bảy tuần rồi chúng tôi đến viếng ông.

Ông tiếp rước chúng tôi rất vui vẻ, ông vừa mời chúng tôi ngồi vừa cười mà hỏi rằng : « Mấy ông là nhà soạn báo; tôi chắc mấy ông có nghe thấy việc chi lạ nên đến cho tôi hay, phải hôn ? »

Chúng tôi liền đáp rằng : « Thưa phải, chúng tôi có nhiều cái vấn-đề muốn dọ ý ông coi ông nghĩ thế nào. »

Ông cười mà nói rằng : « Tôi biết rồi. Tôi chắc mấy ông muốn hỏi ý-kiến của tôi về sự học-sanh các trường làm reo phải hôn ? »

Chúng tôi gật đầu. Ông nói tiếp rằng : « Xưa nay người ta thường chê dân-tộc Việt-Nam không có trí đoàn-thể, không biết thương nhau, không biết binh vực nhau, dầu người ta làm nhục toàn thể quốc-dân mà cũng không dám giận. Tôi về đến Saigon mấy tuần nay tôi dòm thấy anh em đồng-bào biết đồng tâm hiệp trí tôi mừng hết sức. Mà tôi nghe bực thiếu-niên và thanh-niên gặp việc oan-ức dám giận, thấy đều áp-chế dám kêu nài, thì tôi lại càng mừng nhiều hơn nữa, bởi vì cái cử chỉ ấy là cử-chỉ của người có nghị lực, cang đảm, mà quốc-dân ta còn trẻ tuổi mà đã có nghị-lực có cang-đảm thì mới có tuổi đứng đợt với thời đợi cạnh tranh nầy được. Tuy vậy mà theo ý tôi, thì cái nghị-lực cang-đảm ấy không nên dùng mà bạo động, bởi vì mình đã chắc cái công-lý với cái chơn-lý ở về bên mình thì còn tính bạo động làm chi ».

Ông nói mà cặp mắt ông coi rất hùng dũng, dọng ông nghe quyết định lắm. Ông uống một hớp nước trà rồi nói tiếp rằng :

« Sự học-sanh làm reo, ấy cũng là một sự bạo-động. Và sự « làm reo » là một món lợi khí cần kíp của bực dân lao động. Bực dân lao động, nếu có việc chi oan ức, làm reo thì thiệt hại cho nhà tư-bổn nhiều, bởi vậy nhà tư bổn họ sợ lắm. Còn học-trò làm reo, nếu không học nửa thì Nhà-nước đóng cửa trường, rồi mấy Giáo sư ở nhà nghỉ mà cũng lãnh lương đó, có thiệt hại gì cho họ đâu, thiệt hại là thiệt hại mình, vì mình không chịu học thì đường học thức của mình lở dở. Mình muốn bình đẳng thì phải đồng đẳng, mà muốn đồng đẳng thì phải đồng tài, nếu mình không chịu học thì làm sao mà đồng tài với người ta, hễ không đồng tài thì không đồng đẳng rồi làm sao mà bình đẳng được. Huống chi quốc dân ta muốn tấn hóa thì trước hết cần phải lo mở mang học thức,

Năm trước ông Maurice Long làm Toàn-quyền, ngài muốn chấn chỉnh nền giáo dục lại đặng nhắc trình độ của dân Việt-Nam lên cho cao, ngài mới cậy ông Joubin, là độ nhị Tổng-trưởng đại-học-viện của Pháp-quốc qua bên nầy mà giúp sức với ngài. Rủi thay ! ông Maurice Long mất lộc giữa đường, làm cho ông Joubin bơ vơ,

Hôm nay chúng ta may mắn có ông *Alexandre Varenne* là Lãnh tụ xã-hội đảng cầm quyền Tổng-Thống Đông-Pháp, lại có thêm ông *Thalamas* cũng là người có danh trong xã-hội đảng cầm quyền Giáo-dục Tổng-trưởng nữa. Bọn tư-bổn bên Pháp-quốc vốn nghịch với xã-hội đảng lắm, ngày trước ông Thalamas diễn-thuyết tại trường Đại học Paris thì họ công kích ông rất kịch-liệt ; khi ông dắt lính sai qua Đông-Pháp mà cầm quyền giáo-dục Tổng-trưởng thì họ lại công kích nữa. Trong cuộc giáo dục chúng ta có được một người chủ nhậm thuộc đảng xã-hội, lại hiệp ý với quan Toàn Quyền, thế thì chúng ta chẩn trí thức của quốc dân ta ắt mau mở mang lắm. Vậy theo ý tôi, thì các học-sanh Việt-Nam buổi nầy nên giữ gìn bình tịnh đặng cho ông Thalamas thong thả mà chước lượng rồi chỉ sửa chương trình và lập thêm trường học cho chúng ta, chớ nếu bạo-động thì tôi e cho bọn nghịch của ông là các nhà tư-bổn, họ thừa dịp ấy mà đổ lỗi cho ông, họ nói tại ông xuối học sanh phản loạn thì ông không làm việc chi được rồi lại cho dường tấu-hiệu của dân ta biết chừng nào. Mấy ông là nhà soạn báo nên chỉ chỗ hại ấy cho học-sanh biểu.

Chúng tôi nghe ông Bùi phân bày thiệt mấy lời thì trong lòng chúng tôi thơ thới, vừa muốn hỏi thêm ông chuyện khác, kẻ có khách tới nữa, nên chúng tôi phải từ mà về, vì khách đông mà ông thì ít ngày giờ, nên không lẽ giành mà nói chuyện hoài với ông, còn để cho người khác chờ đợi. Tuy vậy mà chúng tôi quyết sẽ trở lại hỏi dọ ý ông về vấn-đề khác nữa rồi lần lần thuật lại cho đồng-bào biết cái chương-trình chánh-sách của ông.

NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

Ta có nên đuổi những hạng người ấy ra ngoài xã-hội không ?

Cụ Phan-châu-Trinh mất đi, đồng bào ta những người có kiến thức biết thương đến nước nhà, thương đến dòng giống, thì đều động lòng thương tiếc nhà chí-sĩ, không kể gì những hàng thượng-lưu trung-lưu, đến ngay hạng mạt-lưu là mấy người xe kéo mà cũng biết đề tang, biết đi điếu, hôm đám táng có đến mấy trăm người xe kéo bỏ việc mà đi đưa đến tận huyệt, coi vậy thì biết giấc ngủ của người Annam đến nay đã tỉnh dậy rồi, bất kỳ là hạng người nào, ta thấy đó mà vui mừng, thấy đó mà phấn chấn ! Tuy vậy trong đám anh em đồng-bào của ta đó cũng còn sót lại một hạng người, không biết vì các lỗ khiếu đụn lấp lại mà đến ngày nay còn u-mê chưa tỉnh, hay tại khác máu khác mủ không phải là đồng-bào của ta, cho nên đối với đám táng nhà chí-sĩ nầy không những không tán-thành, mà lại mở miệng nói ra những câu cực kỳ là thối-tha nhơ nhớp. bổn-báo hằng ngày nhận được những bức thơ ở các nơi gởi đến kể chuyện về cái hạng người như thế thiệt chẳng phải là ít ; nay xin lược thuật ra đây, cho đồng-bào ta biết rằng trong đám hai mươi triệu anh-em cũng có chen lẫn vào một hạng người như thế đấy ! Than ôi !

« Nói ra luống những ngại-ngùng, để lòng thì thẹn tấm lòng với ai !. »

Vừa rồi tôi mới tiếp một bức thơ của người bạn ở Tâyninh gởi xuống nói chuyện rằng : khi cụ Phan mất đi, ở Tây-ninh có làm lễ truy-điệu, thì ở đó có một vị quan Annam kia đi hăm-dọa những người nào hoặc đề tang hoặc đi điếu, rồi một buổi hầu kia lại kêu mấy người làm việc lại mà hỏi rằng : « các thầy có biết Phan-châu-Trinh là người gì, ở bên Tây làm đi gì không ? » Mấy thầy lặng thinh không đáp, thì quan ta lại nói tiếp luôn : « va ở bên Tây làm khó sửa binh rồi có tiền thì đi đánh cờ, chớ có công-trận gì mà mấy thầy thương-tiếc »? — Nghe lời nói ai cũng bất bình, song chỉ vì kiên sợ quyền-hành mà không ai dám nói ra, vì y là tay trọng của quan chủ tỉnh và là người thân của ông tòa, ai chẳng kiêng chẳng sợ, y lại còn bắt một thầy Hội-đồng lai-căn làm chó săn dẫn đi dọ coi ai đọc Cloche Fêlée và Đông-Pháp Thời-Báo thì biên tên rồi tâu nạp với chủ, khốn nạn thay ! Lại mới rồi ở Soctrang có ông Trương-công-Lâu, Thông-ngôn sở tuần-cảnh, ông chín Đường chủ-lô thợ bạc và mấy ông khác nữa, thiết lập một lễ truy-điệu cụ Phan tại đường Đại-ngãi chư công chúng và học-trò tế-tựu rất đông, bữa đó có hai anh chàng kia là Đề và Kim dit Vàng (!) phản đối và kiêu-ngạo những người đề tang, thì có ông Lâu-Các gạn hỏi hai người đó coi kiêu-ngạo vì lẽ gì, hai anh chàng đó nghẹn họng không đáp được, nên đã được thưởng-giám mấy cái bạt tai và những lời thóa-mạ của công-chúng. Lũ con nít và học trò cùng nhau cười chộ, làm cho hai anh vừa chạy vừa la phủ-lếch om sòm. Đến sau còn nghe nói tên Kim dit Vàng có kiện ông Lâu-Các ở trên tòa nữa. Than ôi, cái hạng người như thế, ta cũng không biết tặng cái huy-hiện gì cho xứng-đáng bây giờ, chỉ thở dài mà than rằng : người mà đến thế thì thôi !

Lại ở Travinh, hôm 4 Avril là ngày đưa đám cụ Phan, nội châu-thành các tiệm Annam đều đóng cửa chịu tang, duy có tiệm P. P. kia, không những không đóng cửa, mà lại phát-ngôn rằng : « mình đóng cửa, lỗ sở hại rồi Phan-châu-Trinh có chịu cho mình không » ?

Lại vừa rồi có người gặp tại văn-phòng ông Trưởng Tòa Liên có hai người nói chuyện với nhau về việc đề tang cụ Phan-châu-Trinh.

Một người bạn đồ Annam nói rằng « con của tôi thật là không dám đề tang, song vì phần đông học sanh trong trường đều đề tang, nên buộc lòng phải làm theo, chớ nó thì nhất định ».

Một người bạn Âu-phục tác độ tử tuần trả lời rằng : « cái gì mà con nít cũng đề tang, ông là người gì mà phải đề tang dữ vậy ? Đề tang mà có ích lợi gì ? Annam làm nhiều cái thật đáng mắc-cỡ (!) quá ! Tôi từ nhỏ lớn học cũng nhiều nhưng chưa từng thấy ai đề tang một cách lạ đời như thế, như bậc vua chúa cùng ông-quan lớn nào chết, đề tang thì phải, như hồi ông ... ông ... chết (kể tên hai, ba người Tây, song tiếc vì tôi không được nhớ) thì mấy nhà quan đều treo cờ nửa lửng, ấy gọi là đề tang chớ có đâu mỗi người đều đeo một miếng vải đen như là đề tang cho ông-bà cha-mẹ vậy đâu » !

Người bạn đồ Annam nói : « ý mà hôm đám táng của ông họ đi đưa thật đông và đề tang cũng thật nhiều »

Người bạn đồ Tây đáp : « thì mấy thằng nhựt-trình (!) nói bậy xúi bậy rồi họ cũng nghe theo làm bậy chớ sao, nhựt trình của nó (!) rải khắp lục-tỉnh mà người ta làm theo không đông sao được » ?

Độc giả từ nầy tới giờ nghe coi những lời của một anh bạn Âu-phục ấy nói ra thì trong lòng nghĩ thế nào, ta đề tang nhà chí-sĩ do ở tấm lòng thương nước của ta, cái cử động ấy thiệt là quang-minh chánh-đại, phải lo nhậm đường, vậy mà cũng có kẻ

Quan Toàn-quyền Varenne lời 10 Mai vô đến Saigon

Quan Toàn-quyền tối 25 Avril sẽ từ giã Hànội, ngài noi đường bộ vô ghé lại Dalat tối nửa tháng rồi qua 10 Mai 1926 ngài vô Saigon.

Hội nhơn-quyền và dân-quyền

Bổn-báo có hay rằng trong buổi nhóm đại hội của « Hội nhơn quyền và dân quyền » (Ligue des Droits de l'Homme et du Citoyen) bữa 15 Avril rồi đây ông Gallet và ông Bùi-quang-Chiêu đặng công-chúng chọn-cử vào trong số 11 ông trong bàn trị-sự. Tuy 11 ông đặng công chúng nầy trao trách nhậm đây chưa hiệp nhau lại đặng phân ngôi thứ, nhưng bổn-báo có hỏi dọ thì phần đông chào sẽ chọn ông Gallet làm Hội trưởng, ông Bùi-quang Chiêu làm Phó Hội-trưởng.

Cũng trong buổi nhóm đó các hội-viên có hỏi ý-kiến ông Bùi-quang-Chiêu về việc lộn xộn xảy ra ở các học đường mà nhứt là tại trường Chasseloup-Laubat, nghe nói ông có đến tại trường đặng chỉ vậy, thì ông Bùi đáp rằng đồng-bào tôi đã nhận tôi là anh cả, nên bổn phận anh cả hay tin phải đến tận nơi trước là cho rõ hư thiệt thế nào, sau vỗ-về em út an tâm đèn sách, vì thiếu-niên là vận mạng tương lai của nước nhà, của chủng tộc, nên cần phải học, học giỏi ngày sau mới có thể giúp nước được, huống chi việc lộn xộn của các học sanh rất có phương hại đến bước đường tấn-hóa của chủng tộc. Khi tôi đến nơi ra mắt ông Đốc-học tỏ cái ý kiến của tôi thì ông cám ơn tôi có lòng tốt muốn giúp ông, song mọi việc ông điều đình cũng đã xong, khỏi phải nhọc lòng đến tôi. Đoạn tôi có tiếp rằng sở tâm của tôi không muốn cho các học sanh can-dự đến quốc-sự, một là làm lỗ-vỡ việc của chúng tôi, hai là làm trở ngại bước đường tấn hóa của trẻ em, nên trong một bức thơ tôi gởi cho các em trẻ cũng lấy đến hơn lẽ thiệt mà khuyên lo việc ăn học.

Ông Chiêu tỏ bày nhiều lời công-chúng lấy làm khâm phục và vỗ tay vang rân.

B. B.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

Magasin de Soieries ĐỖ-VĂN-MƯỜI

29, rue Sabourain -:- Saigon

Bổn hiệu bán ròng hàng lụa dũ thứ : hàng Tây, hàng Tàu, và hàng Nhựt v. v. như các tiệm Bombay. Nhiều thứ hàng kiểu mới đủ màu sắc rất xinh đẹp, quí bà, quí cô hiện thời thường dùng và yêu chuộng lắm.— Hàng Tàu, lãnh và xuyến nhuộm tại Bến-tre, có danh tiếng xưa nay, chẳng khi nào phai trổ — Đủ các thứ hàng trắng tốt nhứt hảo hạng và có thứ Lụa-lèo Đại-Pháp màu trắng bề khổ rộng, canh chỉ rất đều để may đồ mát hay là pyjamas thì không thứ hàng nào bị kiệp về sự bền chặt. — Cúi xin quí ông quí bà vì nghĩa vụ vì đoàn-thể mở lòng chiếu cố mà giúp tiệm tôi, tới lui mua bán giùm giúp cho bổn-hiệu đặng mau thạnh phát, thì chúng tôi rất thâm cảm thạnh tình, nguyện trải một dạ tính thành mà hậu tiếp và buôn bán không mảy gì xảo trá cho mất lòng tin cậy của quí ông quí bà.

Nay kính

ngu-ngốc nói rằng ta làm như thế thật đáng mắc cỡ, mà không biết rằng kẻ mở miệng nói ra câu ấy có biết mắc cỡ không? — Kẻ ấy lại nói rằng : « có đồ tang là để tang cho vua chúa nào, hay ông quan lớn nào thì mới phải.» Than ôi, cái óc nô-lệ cho « vua » cho « quan » hơn bốn ngàn năm nay còn chưa gội hết hay sao? Dầu là vua chúa gì, dầu là ông quan lớn gì, mà đối với dân làm một loài sâu mọt, thì đến khi chết ta cũng coi như một con thú chết hết chuyện, nào có kể gì. [illegible] chí sĩ, lúc sanh [illegible] vì nước, khó nhọc vì nước [illegible] khi chết đi quốc-dân mới động [illegible] thương tiếc mà đồ tang, việc [illegible] ấy. Không phải là [illegible] sao? Vậy mà kẻ kia cũng [illegible] mình rằng từ nhỏ tới lớn [illegible] đã nhiều, thiết là lớn mới [illegible] mắc cỡ! Còn như kẻ ấy [illegible] máy anh nhựt-trình nói [illegible] thì tôi đây cũng là một [illegible] nhựt-trình song tôi không [illegible] vì đã có chư độc-giả biết cho là [illegible]

(Còn nữa)

Mới lại

Pyjamas bằng tussor giá, nút khoanh rẻ, đủ cỡ lớn nhỏ, trọn bộ giá là 1$60.

Nón bằng dủ màu (casquettes fantaisies) đủ kiểu cho con nít giá 0$80 — 1$00 — 1$20 —, cho người lớn giá 1$00 — 1$20 và 1$50 Mua sỉ có giá riêng rất rẻ.

Gởi tiền trước thì xin phụ thêm 0$20 tiền gởi còn gởi contre remboursement thì tiền gởi phải mắc hơn.

N B. — Kỳ trước pyjamas bán rất hao-hàm cho chư quí Ông viết thơ hỏi mua mà không có nhưng kỳ nầy không có như vậy nữa, bởi tôi có số nhiều và sẽ có gởi tiếp qua hoài.

Thơ và mandat xin đề cho :

M. Phan-Quan

Saigon-Bazar, 57 rue Catinat

Dây thép nói số 505 Saigon

Đường xe hơi mới

MM. Amatte và Lê-văn-Đỏ mới đem xe hơi cho chạy đưa bộ-hành từ Saigon — Châudốc và Châudốc = Saigon. Mỗi ngày có một chuyến lên một chuyến xuống, khởi sự chạy hồi 6 giờ sáng, có ghé Longxuyên — Sadec. Giá tiền đi xe cũng tương tợ như giá tiền tàu, và cách tiếp rước bộ hành rất tử tế.

Muốn bán

Tôi có một cái tiệm giặt-ủi hiệu PHÁT-CHÂU, ở đường Vassoigne, số 16, Tân-định, nay vì mắc đa đoan việc nhà nên muốn bán đứt cái tiệm giặt-ủi ấy.

Vậy ai muốn mua xin mời đến thương-nghị, tính giá thật rẻ.

M. Pierre Vương-văn-Xái
Propriétaire Blanchisserie « Phát-Châu »
14 Rue Vassoigne Tân-định

Về việc kiện tụng

Các đồng-bào hễ khi nào có việc kiện thưa chi, trước hết nên tới Saigon, đường Mac Mahon số 119.

Hỏi ông trạng sư

Phan-văn-Trường

Nguyên trạng-sư tòa Thượng-thẩm thành Paris

Ông sẽ nói trước cho biết việc ấy hay dở thế nào, và chỉ cách cho mà tránh khỏi lầm đường và khỏi tốn công tốn của.

TRẦN-QUANG-XUÂN
158, Rue d'Espagne SAIGON

ĐỒNG HỒ, MAY HẠT

Giày dép Bắc

Bán sỉ

Thiệt rẻ

Đèn bỏ túi, Piles

ÁO MƯA, MỀN

HÀNG TẾT LẠI TRỄ NÊN BÁN THIỆT RẺ

NHUNG TƠ tốt nhứt hảo hạng.
LỤA LÉO ĐẠI-PHÁP, trắng và màu lột giá.
NỈ MỎNG thiết mược, đủ màu để may áo dài Annam.
CẨM NHUNG trơn CẨM NHUNG bông [illegible]
CẨM NHUNG bông dệt, mỏng, dày nhiều thứ, nhiều giá, nhiều màu.
TỐ TRƠN, TỐ BÔNG lớn và bông nhỏ.
Nói tắt, đủ các thứ hàng thường dùng như của các tiệm BOMBAY.

Quí ông, quí bà nào cần dùng thứ hàng chi, xin cho chúng tôi hay, chúng tôi sẵn lòng gởi kiểu và cho giá luôn. Bán sỉ tính giá thiệt nhẹ.

BAZAR NGUYỄN-VĂN-TRẬN.
96, Bd Bonnard. — SAIGON
Téléphone 178

Bán hàng lụa, Họa chơn dung,

bán đồ Bazar

Chế tạo

Dầu Từ-Bi

Tư bổn

200.000$

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
42, Rue Catinat -:- SAIGON

Mua bán rất mực thiệt thà

Hàng tốt giá rẻ

Thơ từ đề :
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
42, Rue Catinat — Saigon
Giây thép đề tắt
NGUYENDUCNHUAN SAIGON

Giây thép nói :
Nói với chủ nhơn số 566 — Nói với số mua bán số 529

LỤA LÉO
may
pyjamas chắc lắm
Au *Tisseur*, 82 B. Bonnard

Muốn bán vì dư dùng

Một cái xe hơi hiệu Ford thùng xe đã hạ thấp kiểu năm 1924 còn chạy tốt lắm.

xin do nơi bổn-quán

Mon NGUYỄN-VĂN-THÂY

Bán hàng lụa, như các tiệm Bombay

Bán đồ áo [illegible] theo Langes

Valises bằng [illegible] thiệt tốt, mới [illegible]

Giày lây [illegible] thiết rẻ

Trừ [illegible]

Màu nhuộm Idéale mỗi lít giá 0$70

Mua sỉ giá thiệt rẻ [illegible] lãnh nhuộm hàng áo, đồ, khăn [illegible]

Mon Nguyễn-văn-Trậc [illegible]

PÂTE DENTIFRICE

GIBBS

LA SEULE EFFICACE CAR A BASE DE SAVON ET le savon SEUL peut dissoudre les matières grasses cause essentielle de la carie des dents

PÂTE DENTIFRICE GIBBS P. THIBAUD & Cie PARIS

PÂTE DENTIFRICE SAVONNEUSE

AGENT EXCLUSIF : **Maison Berthet et Cie**

NGUYỄN-XÍCH-HỒNG
HỌC ĐƯỜNG

Ngày tựu trường : 2 Mars 1926 (18 tháng giêng Annam).

Đóng tiền, đem con nhập học và xin lãnh con ra ngày lễ thì đến tại :

Phòng văn ở đường Chasseloup-Laubat n 170 (trường cũ).

Trên lầu có chỗ cho cha mẹ học trò đến thăm con và nghỉ ngơi một hai đêm rất tiện.

Có xe hơi đưa và rước học trò.

ÁNH SANG LÀ SỰ SỐNG
cũng như đèn SUCCÈS
là sự mừng vui trong nhà vậy

Nó tốt hơn các đèn khác là :

1° Ánh sáng lỏ rạng (từ 200 tới 300 bougies) ;

2° It tốn hao, một litre đốt từ 18 tới 20 giờ ;

3° Sự chắc chắn và sự xài lâu hư của nó ;

4° Cách đơn sơ của nó làm cho dễ dùng để săn sóc lắm.

Vì thế nên đáng phải có đèn nầy trong mỗi nhà lắm

Có bán khắp nơi và tại hiệu

DẠI-ICH

đường Thủy binh — CHOLON

Lãnh đổi [illegible] Nam

COMPTOIRS de COCHINCHINE

40-42 Rue Sabourain -:- SAIGON
(Gần chợ Bến-thành mới)
Téléphone n° 612

Bán đồ nhập cảng — Lãnh mời

Bán xe máy hiệu R. F. D. Olympique. Malbrough.
Đèn điện để bureau rất đẹp, đèn dầu (pétrole), đèn sáng (essence).
sáng từ 250 tới 800 bougies để thắp.
Đồ phụ tùng xe máy, xe kéo, xe ngựa.
Bố mây mui campos xe kéo.
Vỏ michelin để xe hơi.
Caoutchouc xe hai bánh. — Bán sỉ và bán lẻ gởi cách contre-remboursement, sở phí chủ mua chịu. Ai muốn hỏi dùm chi về sự mua bán chúng tôi vui lòng trả lời.

Vương-quan-Tôn

73-74, Boulevard Tong-doc Phương
CHOLON

Có bán đủ đồ phụ tùng xe máy và xe hơi. Vỏ ruột Michelin, Wolber. Xe máy đua hiệu Trials, Major, Métallop lan, Armor.

Các hiệu xe trên đây đều là xe thiết tốt nhẹ nhàng, chắt chắn mà lại giá rẻ hơn các xe hiệu khác.

Giá thiệt rẻ — Giá [illegible]

Lời rao

Kính cùng lục châu quí ông, quí bà hay rằng : Tôi mới mua cái nhà ngũ hiệu NAM HONG PHÁT ở tại Boulevard Bonnard số 104 và 106. Kể từ ngày 10-4-26 cho tới 25 Avril 1926 nếu ai có việc chi tranh cãi thì lại tại tiệm nầy còn người chủ cũ ở tại đó. Bằng qua ngày 25-4-26, ai có lại nói việc chi thì tôi không biết đến.

Nay lời

Chủ-Nhơn
Nguyễn-văn-Hiền

NHÀ NGỦ MỚI KHAI TRƯƠNG

PHÁT-SANH-LỮ-QUÁNG

127—129 Rue de Đại-ngãi n° 127—129

Kính trình cùng quí ông, quí bà, quí thầy, và quí cô đặng rõ: Bấy lâu tôi đã có lập một tiệm may ở Annam ở đường PAGODE môn bài 11, (Soctrăng). Nói cho phải, cũng nhờ ơn chư quí vị chiếu cố, cho nên cuộc làm ăn của tôi mới đặng tấn phát đến ngày nay.

Nay tôi đã dời về đường ĐẠI-NGÃI, môn bài 127—129, trong tiệm tôi có mướn thầm thợ thiệt khéo và lạ lắm lắm. Lại có đồ ăn chút đỉnh hàng hóa cho chư quí vị cần dùng.

Tôi lại lập thêm một số nhà ngủ.

Nhà ngủ này phía trước và sau đều rộng-rãi, mát-mẻ, khoản khoát lắm; mà lại ở gần cầu tàu đi Bạcliêu, Soctrang, Cântho và Mỹtho, kích một bên ga xe hơi đi Baclieu, Soctrăng, Cantho, Vinhlong, Mytho Cholon và Saigon.

Nếu chư quí vị có việc chi mà đến Soctrăng xin vui lòng dời gót đến tiệm tôi mà nghỉ ngơi, thì lấy làm thuận tiện lắm. Là vì: khi muốn đi đâu có có xe và tàu đậu ngay trước cửa, quí vị đã khỏi tốn tiền xe kéo mà lại khỏi lo trễ nải trong việc hành trình.

Nhà ngủ của tôi mới lập, cho nên nhứt nhứt món chi thấy đều mới tinh và sạch-sẽ lắm.

Mỗi cái phòng đều rộng hơn 8 thước tây, có nệm, có giường có ra, có kiến lớn để soi mặt, có savon thơm, có tủ đựng chắc chắn để cho quí khách chứa đồ hành lý, mỗi phòng đều có ngựa gỗ. Nếu quí khách muốn cần dùng việc chi, thì có Bồi sai khiến nhậm-lẹ, khuôn phép, chắc thật không sai. Tại tiệm tôi cũng có trữ bán đủ thứ rượu tây của các hiệu thật ngon thật to.

Ngay trước cửa nhà tôi có treo một tấm bản hiệu của tôi là:

« Phát-Sanh-Lữ-Quáng »

Còn tiền phòng ngủ thì tôi tính rẻ hơn các nơi.

Cúi xin quí khách lưu tâm mà chiếu cố, thì tôi rất đội ơn vô cùng.

NGUYỄN-PHÁT-SANH Cẩn bạch

NHÀ NGỦ HIỆU

NAM-CHÂU KHÁCH-LẦU

Số 35 tới 41, đường Amiral Courbet

— SAIGON —

Là nơi rất xứng đáng cho Quí khách ở Saigon, Cholon, Giadinh và trong Lục-châu đến nghỉ ngơi. Phòng thì rộng rãi, mát mẻ và sạch sẽ lắm.

Nước dư xài, tắm và giặt không khi nào thiếu.

Bồi sốt sắn, dễ sai khiến lại không gian tham.

Chủ và người quảng-lý sẵn lòng giúp những việc mà quí khách cậy đến.

Có sẵn xe hơi để cho quí khách mướn khi nào muốn đi du lịch.

Giá cả tính rẻ hơn các nơi.

Đã mau mà lại khéo

Kính cùng quí ông quí thầy đặng rõ tại đường Amiral Courbet, số 43, Saigon, ngang hông Chợ-mới, cận Nam-châu Khách-lầu, có tiệm may Đoàn-thành-Tạo, may y-phục Tây Nam đủ kiểu theo kim thời.

May đã mau mà lại khéo, chẳng dám sai lời. Xin mời quí ông quí thầy dời gót tới may thử một lần, rất cám ơn. Tiệm tôi có nhiều thứ hàng mới lạ.

Nay kính

Chủ-nhơn THÀNH-TẠO

A. DENHOLM

SAIGON

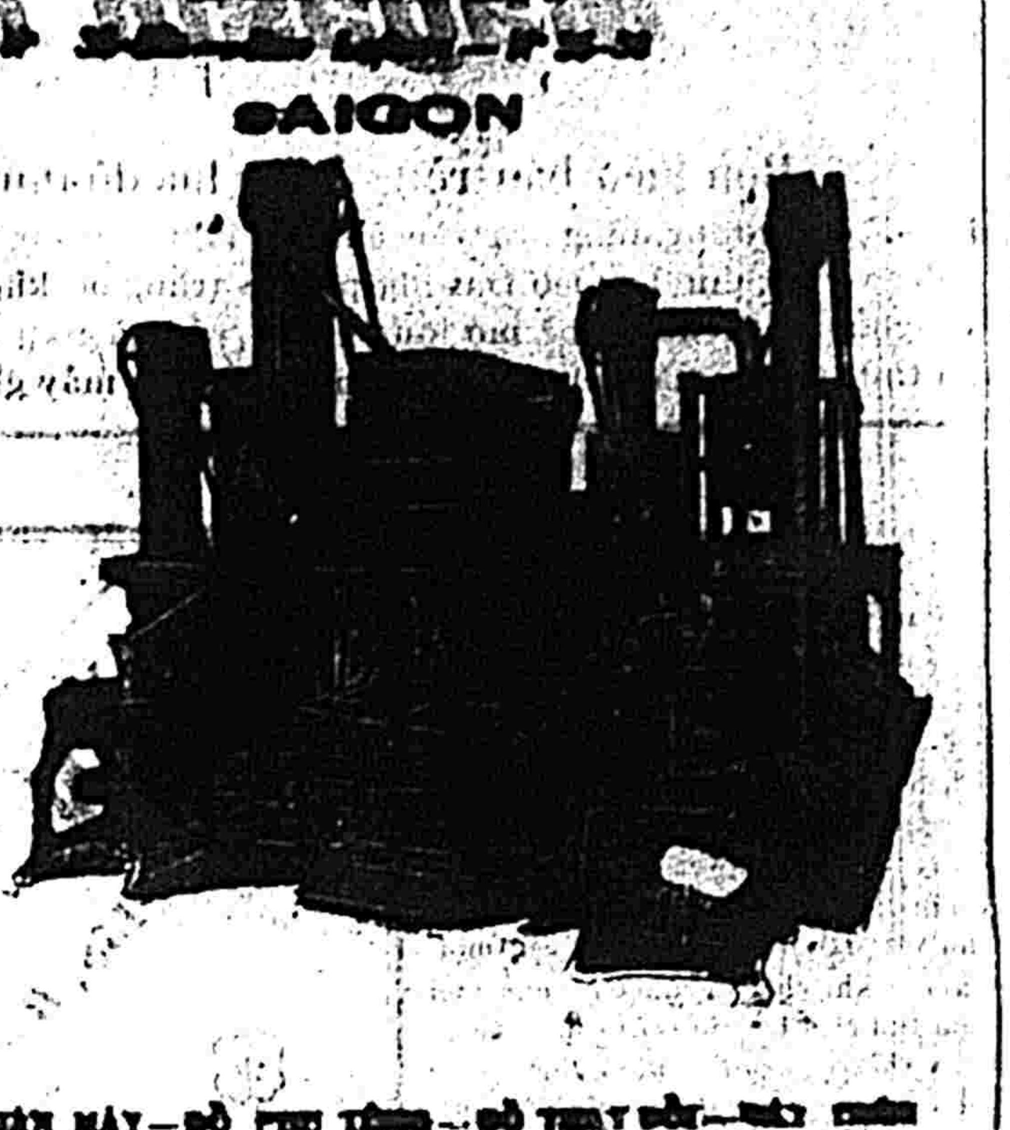

NGUYÊN GIÀN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — MÁY CHÂM ĐIỆN — VÂN VÂN. — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TƠ — SỐ ... — VÂN VÂN. — GIÁ PHẢI CHĂNG

NAM-CHAN-HU'NG

— Téléphone N° 249 —

170, Rue des Marins. — CHOLON

PROPRIÉTAIRE

Phan-van-Thiết

— Télégr. BAZARANNAM —

BÁN CÁC THỨ ĐỒ BAZAR

sỉ và lẻ: giày, vớ, nón, cravates, chemises, đèn, có trữ nón casques « Coq gaulois », màu nhuộm Teinture idéale, réveil Veglia, đồng hồ carillon, v.v.

CHO MƯỚN XE HƠI MỚI

để đi chơi, giá rẻ hơn các nơi. Khi quí khách cần dùng nói số 249 hay là đến tại nhà số 170 đường Marins Cholon.

Kính cáo

Tôi chuyên ròng nghề sửa các thứ các móc mà nhứt là sửa tủ sắt thì thiện nghệ hơn. Cách tôi sửa đây không phải tháo cạy ra cũng khoan lỗ như thợ khác chỉ cứ mấc chủ mà mở thôi.

Tủ sắt bất câu hiệu nào hoặc lộn chữ, mất chìa khóa hay là khóa liệt đều sửa đặng cả.

Lại tôi cũng có làm đủ các đồ sắt như giường nhà, cửa sắt, hàng rào sắt, vân vân...

Kính xin quí vị có cần dùng làm đồ sắt hoặc sửa tủ sắt viết thơ cho tôi hay, hoặc đến tiệm tôi ở đường Kinh lấp số 95 mà thương nghị, công việc làm kỹ lưỡng, làm mau mà giá tính lại rẻ.

ÂU-OC cẩn khải

95 Bd. Charner Saigon

Kính mời

chư quí khách Saigon cùng lục châu

Tôi là Quan-minh-Cơ ở tại Nhà-ngủ Nam-kỳ, số 184 đường d'Espagne Saigon sau chợ Saigon mới chuyên nghề xem thì tướng có danh, nâng trí người học phước khó lại cũng coi số vợ chồng số ăn ở đời với nhau tay không 1 việc, hoạn nạn qua rồi và số đến, tiền đoán hậu của hào con, việc cầu danh cầu lợi: chúng tôi cũng đều xem đặng.

Kính xin quí khách nhân dịp đi chơi ghé lại xem cho biết việc của mình. Chúng tôi thầy sao nói vậy không có tư vị.

Nay kính thỉnh

QUAN-MINH-CƠ

số 184 đường d'Espagne Saigon

HÔTEL & RESTAURANT

Franco-Chinois

45 46-47 Quai Testard Cholon

Kính mời.

Bổn hiệu có khai trương một cái nhà hàng, chuyên bán ròng đồ ăn Tây và Tàu. Cách sắp đặt chung dọn nơi phòng ăn, thì do theo kiểu kim thời, như các tửu lầu danh tiếng đệ nhứt tại Thượng-Hải (Shanghai).

Trong mỗi tuần lễ, tối thứ ba và thứ sáu, thì có đờn ca cải-lương theo điệu annam. Thứ tư và thứ bảy, có musique Langsa, giúp vui cho quí ông, còn tối chúa nhựt, thì có bọn đờn bà xẩm ca hát, trong khi quí ông dùng tiệc rượu.

Trên lầu có cho mướn phòng ngủ, mỗi căng phòng đều có đủ quạt máy. Phòng vì rất nên tinh khiết, thanh tịnh, lại rộng rãi, và mát mẻ vô cùng, còn phòng tắm thì có máy nước (Douches).

Vậy xin quí ông có tình chiếu cố mà giúp bổn-hiệu, mới thương trường càng thêm rõ ràng nữa, thì bổn-hiệu hết lòng đa tạ không cùng.

Chủ nhơn kính cáo

TRẦN-LONG

TIỆM ĐÓNG GHẾ MÂY

BOTINIER

Réparation des Raquettes

Rue Turc, N° 14,

SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, ròng có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng-kông, ghế dây, ghế dựa, ghế ngồi, lên cổ, nhỏ cổ, đủ thức, đủ dạng, rất khéo rất đẹp. Có sửa vợt máy, đồ đánh trái lăng: giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi tôi vui lòng tiếp đãi.

Trần-Long Cẩn bạch

A. L'Aurore

Cố lẽ quí ông, quí-thầy còn nhớ tiệm

Phan-thành-Biên

ở đường Vienot số 54 chợ-mới Saigon

Là một tiệm bán đồ ăn mặc nhiều và tốt lại giá dễ mua.

Nay chiều-đổi lại cả sửa hiệu là A. L'Aurore, tiệm này có làm đại-lý thơ giây hiệu «Ông Cọp» là thứ giày của nhà hàng Fournier (A Richard) bán ngày trước, hiệu giày này chúng tôi làm đại lý đã một năm rồi, mà chẳng tôi lãnh được một kỳ dẫn, thiệt nhiều ông công nhận nó là một thứ giày tốt, và bền-chắc hơn hết, tại tiệm chúng tôi tại có bán đủ đồ chưng dọn trong nhà, và đèn manchon, đèn chưng đá, đèn thường, còn nói gì chemises có trên 50 thứ vải, rõ ràng trong tiệm trên 2000 cái, giày cao su, có nhiều kiểu lạ, cols, mouch. régates cachet cols, nón, dù, giày còn nói rất nhiều thật dễ mua đồ lạ.

Kính mời quí ông, quí thầy có cần dùng món chi là theo tả có đủ, tại giá dễ mua, khỏi mất công tìm kiếm, còn ở xa gởi thơ sẽ gởi đồ tới nơi rất cần tiện.

A. L'AURORE

54 Rue Vienot Saigon

PHAN-THÀNH-BIÊN

Propriétaire

HÒA-THẠI

Boulangerie-Française Epicerie Mercerie

Quai Général Galliéni Mytho Ville

Kính cùng Quí Ông Quí Bà đặng rõ:

Lò bánh mì Langsa của tôi hiệu Hòa Thại lập ra đã mười năm nay, tại đầu mé sông Mytho rất có danh tiếng trong xứ:

Bởi tôi chẳng hề sợ tốn hao và tôi có ý giữ phép vệ sanh đặng ngừa binh hoạn cho người dùng bánh mì, nên tôi dùng ròng bột mì rất thượng hạng chẳng hề pha trộn bột xấu vào dùng ròng nước fontaine mà thôi. Vậy nên bánh mì tiệm tôi chẳng những ngon và có mùi chua, nếu để dùng trong đôi ba ngày cũng được. Bởi sự thật của tôi nên các Quan Lang sa trần nhậm trong hạt đem lòng thương cố cho giấy tôi, như là: Quan ... Serrault, Quan Lương-y Veille, và ... các Quan khác nữa chẳng kể xiết. Tiệm tôi lại có bán đủ các thứ đồ hộp ... và đủ các rượu Langsa (Liqueurs) đồ của tiệm tôi bán đồ rất tốt thượng hạng mới ... đều có qua ròng đồ mới, mà giá lại rẻ hơn các tiệm khác.

Chẳng phải tôi đem lời khoe ... của hàng tôi, vậy xin mời Quí Ông Quí Bà cần dùng món chi xin đến ... tiệm tôi thì bổn hiệu sẵn lòng tiếp rước và sẽ thấy sự thật thà đã nói ... trên đây, và tôi rất cám ơn sâu.

Nay kính

HÒA-THẠI

Đồng-lợi Hòa-lợi

TAILLEURS TONKINOIS

Fournitures Générales Réparations Electriques

N° 331, Rue des Marins — SAIGON

Kính trình

Quí vị muốn bận áo quần cho lịch sự, may thiệt khéo, thì nên đặt tiệm Hòa-Lợi thì chắc sẽ được vừa ý vì có đủ màu hàng thì chắc sẽ được vừa ý và có đủ màu hàng Áng-lê Langsa thiệt ngộ. Có phòng riêng bận thử áo, thợ cắt thiệt khéo, may kỹ lưỡng, giá cả phải chăng. Đồng-Lợi bảo lãnh đặt đèn vô nhà và bán đủ đồ phụ tùng đèn khí. Mới đây tôi có gởi các thứ ghế mây tô-nê, canapé, ghế xích đu, cây móc áo nón về bán v. v...

Vì bận việc nên muốn bán một cái xe đưa đồ hiệu FIAT 25 chỗ ngồi, còn mới, xe camion, dùng có 6 tháng, một dịp tốt bỏ qua rất uổng. Do theo trên đây.

Kính cáo

Chủ-nhơn

PHẠM-BÁ-HÒA

ANCIENNE MAISON PHỦ-TOÀN

ĐÓNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM

LE-VAN-BEN

CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —

17 19 Rue Amiral Courbet (Halles Centrales)

VIÊN-AN

Cycles & Accessoires

N° 8 Quai de Phước-Kiến Cholon

Bổn-hiệu có trữ bán xe máy, hiệu "BRILLANT" và nhiều hiệu khác rất có danh tiếng, có bán đủ các đồ phụ tùng. Giá định rẻ hơn các nơi. Bán tiền mặt hay là gởi đồ cách lãnh hóa giao ngân (contre remboursement).

Chủ nhơn kính cáo

Duy-Xuân ấn-quán

Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách bằng chữ Langsa và quốc ngữ. Có in sổ bộ, các thứ giấy tờ về việc mua bán, các danh thiếp, bao thơ thiệp tang, thiệp mời đám cưới v. v...

Có bán đủ các thứ giấy viết, mực bao thơ, ngòi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác

Duy-Xuân ấn quán

Kính mời

Muốn mua hàng hóa cho rẻ hãy tìm đến chỗ gốc

278 rue des Marins

Kính trình quí vị Lục-châu: Ngôi hàng chúng tôi mở ra được một năm nay chuyên ròng nghề mua hàng hóa bên Pháp quốc về bán sỉ lại cho các tiệm buôn. Chúng tôi làm Đại lý hãng Lafayette và nhiều hãng khác bên Pháp quốc. Những hàng hóa của chúng tôi đây toàn là nơi các lò xưởng bán ngoài Pháp cho chẳng phải mua của mấy tiệm nhỏ, vậy nên tự nhiên giá phải rẻ hơn các nơi.

Chúng tôi lại đứng trung gian người mua và người bán, món nào nơi đây không có thì chúng tôi mua giùm giá cũng nhẹ lại tính chút ít huê hồng mà thôi.

Vậy quí vị muốn sỉ món chi về bán lại xin đến chúng tôi, hoặc viết thơ hỏi giá cả hay là gởi kiểu hàng đến thì chúng tôi sẵn lòng hồi đáp.

Chúng tôi làm Đại-Lý tiệm Khánh-Ký chụp hình rất tinh xảo và có bán các món đồ nghề chụp hình.

Nay kính

AU RÉVEIL

278 Rue des Marins Cholon

Nước mắm hiệu « chữ thập đỏ »

Nước-mắm hiệu « CHỮ THẬP ĐỎ » của người Annam làm ra toàn bằng cá và muối, có đủ hiệu, tại Phanthiết, Phanri, Lagan, Phước hải, Mũi-né, Rạng và Dương, đúng luật buộc Nhà nước định. Người mua sỉ bán lại khỏi sợ khi nào bị phạt về nước-mắm không đúng luật và thúi, hư như khi trước, người mua về cất đầu mở ra để lâu khỏi lo trở mùi và đen thúi. Nước mắm hiệu « CHỮ-THẬP-ĐỎ » thơm, ngon đủ chất bổ dưỡng hiệp cách vệ sanh, xin đồng bào nhớ mua Nước-mắm hiệu « CHỮ THẬP ĐỎ ».

BÁN-TẠI

Vĩnh-Thành, quai de Commerce n° 1 CHOLON

và tại LIÊN-THÀNH

Quai de la Marne Saigon

NHÀ HỌA CHƠN-DUNG ĐẶNG-VĂN-KỲ

17, Rue Martin des Pallières 17

(à côté de la gare de Dakao)

SAIGON

Vẽ kỹ giá vừa — đã đặng nhiều ba khen tặng

Pensionnat Điển-Quận

Rue Mottet Soctrang

Trường của chúng tôi tuy mới lập mà học-sanh càng ngày càng đông là vì chúng tôi chọn ròng những cựu Giáo-viên đủ tài đức mà dạy học sanh (học trong và học ngoài) từ lớp ấu học sơ-giai (Classe enfantine) cho đến lớp thi cấp bằng sơ-học (Classe du certificat d'études).

Chúng tôi đâu dám khoe khoan song chúng tôi chắc rằng khi Quí Ông Quí Bà đem trẻ đến học thì quí Ông quí Bà đặng đẹp dạ chẳng sai. Là bởi chúng tôi chẳng nệ tốn hao sắp đặt công cuộc đâu đó trang hoàng và hằng lo làm sao cho chẳng phụ lòng trông cậy của Quí Ông quí Bà.

Còn tiền cơm tiền học thì Bổn trường tính rất nhẹ.

Ước ao sao đồng bang, trước là trong bổn-tỉnh sau là trong các tỉnh lân cận có lòng tưởng đến chúng tôi đem trẻ em đến Bổn-trường thì chúng tôi hết lòng hoan nghinh

Bãi trường tết: ngày 7-2-26

Nhập trường: ngày 22-2-26

Kính cáo,

TRẦN-VĂN-ĐIỂN

Directeur de Pensionnat à Soctrăng

Thay cũ đổi mới

Kính cùng lục châu quân-tử, các vời đồng bào đặng rõ. Bấy lâu cũng nhờ đồng bào ơn chiếu cố, tưởng nghĩa thâm giao, nên mấy nhà khách-sạng của chúng tôi đến ngày nay đặng bền vững, còn thấy tên tuổi trong thương trường, thiệt chúng tôi hết lòng cảm cám quí khách.

Vì tình quyến thức càng lâu càng nặng, nên chi phần đông trong quí khách đều muốn đến khách-sạng của chúng tôi. Bởi ấy cho nên số phòng càng ngày xem hình ra ít, khó nỗi bồi đáp quí khách cho vừa lòng.

Vậy mấy khách-sạng của chúng tôi hiệu là:

1° Nam-thành Khách-sạng, ở đường colonel Grimaud, số 21 và 23;

2° Nam-Trung-Khách sạng, ở đường Alsace Lorraine số 103 và 105;

3° Nam-Hưng-thành Khách-Lâu, ở đường Amiral Roze, số 18, 20, đều mở thêm rộng ra sạch sẽ, ngõ hầu khỏi phụ tấm lòng hậu đãi của quí khách trong lục-châu.

Mấy tiệm đều ở gần xe lửa Saigon-Mytho Khách-học, chúng tôi sẽ hết lòng tiếp rước, hạ vừa ý đồng bào.

Nay kính

Quảng-lý. M. Hiệp

CÔNG HUỲNH

Vêtements en tous genres sur mesures

Coupe et Façon Grand Tailleur

256 Rue d'Espagne Saigon

Tiệm may đồ y phục Langsa theo lối kim thời của người Annam lập tại đường Espagne số nhà 256 gần bên chùa chà (Bà đen) có rước nhiều tay thợ rất khéo và có nhiều thứ hàng và sỉ bên Pháp mới gởi sang, mà giá lại rẻ hơn các nơi.

Vậy xin mời quí khách đến trước xem chơi, sau giúp cho đồng bang đặng vững bền nơi trường thương-mãi thì ơn của quí khách mà tôi phải mang càng ngày thêm rộng. Xin đồng bang chiếu cố.

Lê công-Huỳnh

LÒ GẠCH

NAM THANH PHÁT

ở tại Vàm Thủ-thừa Tânan

Kính cùng chư tôn đặng rõ, tôi lập lò gạch này đã trên ba năm trời, nhờ chư tôn có lòng chiếu cố nên đường buôn bán mới rỡ ràng như bữa nay. Mới đây tôi mở thêm lớn và rộng rãi lắm. Có bán đủ thứ gạch ngói như sau đây: Gạch tiểu, gạch tàu, gạch thước, gạch cột, gạch cát, ngói mô vuông, ngói móc tròn, ngói đại, ngói tiểu, ngói ống, vôi, cát, ciment v.. v.. Tiệm tôi có bán đủ thứ về việc làm nhà cửa (Travaux de construction).

Gạch ngói của tôi in ròng bằng đất tốt, và danh tiếng trong mấy năm nay. Như chư tôn có cần dùng gạch ngói xin tưởng người đồng bào giúp nhau làm nghĩa tôi rất thâm cám vô cùng.

Chư tôn muốn cần dùng món chi xin viết thơ thương nghị, gạch ngói của tôi bán rẻ hơn các nơi.

Chư tôn muốn hỏi việc chi xin đề như vầy:

M. Nguyễn-trung-Chánh,

Fournisseur

Directeur de la Briqueterie

NAM-THẠNH-PHÁT à Thủthừa

(Tân-an).

CAFÉ & RESTAURANT

MY-LOC

30, Rue Sabourain, Saigon

(Ngang chợ mới Saigon)

Bổn-hiệu Chủ-nhơn khi trước có làm *Ex maître d'Hôtel* tại nhà hàng SAIGON PALACE cho nên Bổn chủ-nhơn thạo các việc về món ăn nào ngon hơn hết và món nào làm cho vừa ý chư quí khách, nên mỗi bữa đều có bán « *Chateaubriand* » và mỗi ngày Thứ năm và ngày *Chúa-Nhựt* đều có CARRY thiệt ngon và SOUPE CORSE.

Bổn chủ-nhơn rất vui lòng chịu lãnh những đám tiệc, bất luận ít nhiều.

Kính mời chư quí khách hãy vui lòng mà đến tiệm tôi một chuyến mà ăn thử vài món đồ ăn, sau mới rõ đồ ăn của tiệm tôi ngon hơn các nơi chẳng sai.

MY-LOC

Chủ-nhơn: Kính mời

Nội hóa phát minh

Xin đồng-bào yêu dụng

Bấy lâu nay tôi ước nguyện sao món « hàng ta » là món nội-hóa của Annam được trọn tiếng tốt đẹp như các thứ hàng ngoại-quốc. Nên chi tôi rằng tìm kiếm hết cách thế mà chế tạo, lựa tơ tốt, chọn thợ hay và gia làm công-phu, nên nay mới được tạo-thiên, tận-mỹ.

Vậy tôi dám tự dâng mà mời đồng-bào dùng thử, trước giúp cho công-nghệ con nhà Annam được vững bền, sau, vì cái tình đồng-chủng, nâng nữ cho nhà chế tạo thêm phấn chí. Hàng này chẳng những tốt, chắc mà lại rẻ nữa. Tây, thích dùng hàng muốn dùng thứ trắng hoặc thứ đen nhuộm tại bổn xứ, thì cứ việc gởi thơ ngay cho tôi, tôi sẽ gởi cách « Lãnh hóa giao ngân » quí vị nào muốn mua về bán lại thì tôi cũng vui lòng tính giá nhẹ luôn.

Nguyễn-xuân-Trước

Maison An-phong Cholon

Đánh giây thép:

(Cholon An-phong)

Trần Ưng

Tiệm đóng ghế mây

Rotinier. Réparation de Raquettes

11 Bd Galliéni Saigon

Bổn-hiệu bấy lâu nay đã được các ngài đem lòng chiếu cố bấy giờ lại muốn mở rộng thêm nữa lên, nay đã muốn được mấy tay thợ có danh ở Hương cảng, làm đồ vừa khéo-léo vừa bền-chắt, ai cũng phải vui lòng. Như quí-khách ở xa muốn mua đồ, thì xin cứ gởi mandat và viết thơ tới, bổn-hiệu xin lập-tức gởi đến tận nơi, sẽ làm vừa lòng các ngài.

Xưa rày đợi nay mới có

Ai cũng biết hột xoàn thứ một hột một carat thứ tốt mà giá nơi, thiệt là khó kiếm, tiệm nào cũng không có nay tiệm M. François Sự mới lại thứ hột ấy tốt lắm cùng nhiều thứ hột khác, giá cả lại rẻ hơn các chỗ.

Còn hàng lụa cũng lại đủ thứ tốt hơn. Ai cần dùng xin mời đến lựa trước.

Nay kính,
FRANÇOIS SỰ

bán hột xoàn và hàng lụa
76 Rue Vannier
giữa dãy phố Chà bán vải

CHỢ CŨ SAIGON

MAI TRỔ HAI LẦN

xưa nay thật ít có

Muốn biết vì làm sao mà « Mai trổ hai lần » thì hãy đọc tuồng hát Cải lương « Mai trổ hai lần » của M. Félix Mộng-Trần Chủ nhơn TÂN BIÊN TẬP QUÁN 41 Bd Delanoue. Ai muốn mua thì hãy viết thơ cho M. Lê-[illegible] Chủ-nhơn « Tân-biên tập quán » Cần-thơ.

Cordonnerie de Luxe

Gravure sur métaux et marbres

Tiệm đóng giày [illegible] và giày Annam thiệt tốt bán sỉ và bán lẻ [illegible]

HOANG-DINH-PHU

May áo [illegible] may nệm [illegible] thiệt khéo

Có thợ khắc chữ con dấu [illegible] bằng đồng và bằng đá cẩm thạch để mộ bia

47 Rue Đỗ hữu-Vị — Saigon

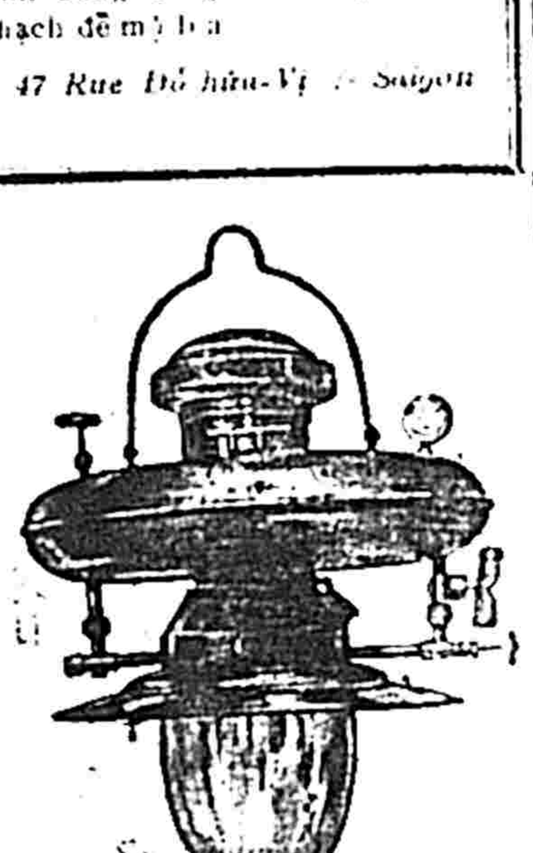

ĐÈN THẮP DẦU HÔI
(pétrole)

để treo trong nhà, tràng hồ, sân lúa, đường đi rất tiện thắp một màn-sông, có bơm hơi, sức sáng bằng 500 đèn bạch lạp. Có bán sỉ và bán lẻ tại tiệm:

Trần Quang Nghiêm
100, đường d'Espagne — SAIGON

XIN QUI-BÀ, QUI-ÔNG HÃY CÓ

Nhà may Nam-đồng-[illegible]

Ở đường Amiral Courbet [illegible] Saigon, đã đóng qui-bà qui-ông vừa lòng xưa nay. [illegible] rất sạch sẽ, [illegible] phép tắc.

BÁNH QUỐC NỮ

Bánh « Quốc-nữ » là bánh của gái nhà Nam làm được Hội-đồng bàn trị sự chấm để dùng trong tiệc trà đãi ông Bùi-quang-Chiêu.

Vậy lúc quí ông quí bà đến kinh thành rước ngài, sau khi ra về xin mua vài hộp về cho bà con có bác.

Có trữ bán tại tiệm AU TISSEUR 82 Boulevard Bonnard và tại nhà tôi 13 rue Lareynière.

Mademoiselle Nguyễn-thị-Thấp

PENSIONNAT Huỳnh-công-Phát

19 à 35 Boulevard Kitchener
(Cầu-ông-lãnh) Saigon

TỰU TRƯỜNG: *1er mars 1926*, nhằm ngày 17 tháng giêng, năm Ất-Sửu.

Dạy thi Bằng-cấp sơ-học và Bằng cấp Tốt nghiệp. Năm nay có lớp 1re Année rồi.

Xin hỏi cuốn Điều-lệ của trường.

Lời Rao

Tôi là Trần Tu Tàng, chủ tiệm bán gạo hiệu « Kỳ phong » ở đường Galliéni N 1 [illegible]

Kính cho Lục châu quí ông đặng rõ: [illegible] 14 Mars 1926, tên Trần-Xuân [illegible] tài phú tại tiệm của tôi nữa. Thoản như Lục châu ông nào có bán-chiện [illegible] tên ấy vay mượn gì thì tôi [illegible] không có biết tới. Hiệu nay tôi [illegible] quyền mua bán cho M. Trần Tong [illegible]

Trần Tu Tang

Nam-Nghia-Lo'i

dit Thái-Sơn-Quà

Dentiste

Annam trồng răng

Ngan nhà thương thì Saigon

N° 110 Bonnard

Quốc-gia huyết lệ

Là tên cuốn sách ông Thịnh-Quang mới xuất bản nói rõ về lịch-sử cụ Tây-Hồ Phan-châu-Trinh và có tường thuật đám quốc-tang cụ hôm 4 Avril vừa rồi. Lại có cả các bài điếu tang, các câu đối, các văn tế, và có góp thêm ít văn thơ thương cụ. Trong sách có nhiều hình chụp khi đi đường [illegible] đi đưa và lúc đến huyệt trông rất rõ ràng.

Giá bán mỗi cuốn 0$30

[illegible] ở các hàng sách và ga xe lửa, [illegible] muốn mua xin gởi thơ và tiền [illegible]

M. Nguyễn-đức Riệu
205, Rue d'Espagne 205 Saigon

HÃNG ĐẠI-ICH

ĐẠI-ICH mới lại nhiều xe lắm, đủ các [illegible] bán rất rẻ xin chư quí vị dời gót [illegible] tại tiệm coi cho biết tùy ý chọn [illegible] xe chế theo kiểu kim thời, giàng xe [illegible] rất nhẹ, chắc chắn bảo kiết không gãy. [illegible] bổn hiệu thường thấy chư quí vị [illegible] phẩm hiệu xe « Malbrough » rất chắc-chắn, nhẹ nhàn, nhưng nước kên mau sét, [illegible] mới sửa lại nước xi-kên hai lần (double [illegible]) không bao giờ sét đặng. Chư qui vị [illegible] có mua xe hiệu Malbrough rất [illegible] được vui lòng lắm.

Bổn hiệu có trữ bán các hiệu xe có danh tiếng bên Pháp-quốc như xe hiệu « Automoto, Olympique, R. F. D. » và xe hiệu « Talbot »; cùng các đồ phụ tùng xe máy.

Bổn tiệm có bán hiệu đẹp « Succès » treo [illegible], tỏ kiểu rất bảng dầu sáng (essence) [illegible] dầu lửa (pétrole) coi rất đẹp có gởi bán [illegible] Chư quí vị ở xa có muốn xin đến [illegible] xe của bổn hiệu xin gởi trước cho bổn hiệu [illegible] làm tin, bổn hiệu sẽ gởi theo cách lãnh hóa giao ngân, tiền phí tổn về phần người mua chịu.

ĐẠI ICH Đại-lý

Số 383 385, Rue des Marins Cholon

Trữ bán tại tiệm M. NG.-MINH-NGỌC tại tỉnh Mytho ở con đường Đô-hữu-Vị, bán rẻ lắm

ĐÁM TẢNG CỤ PHAN-CHÂU-TRINH

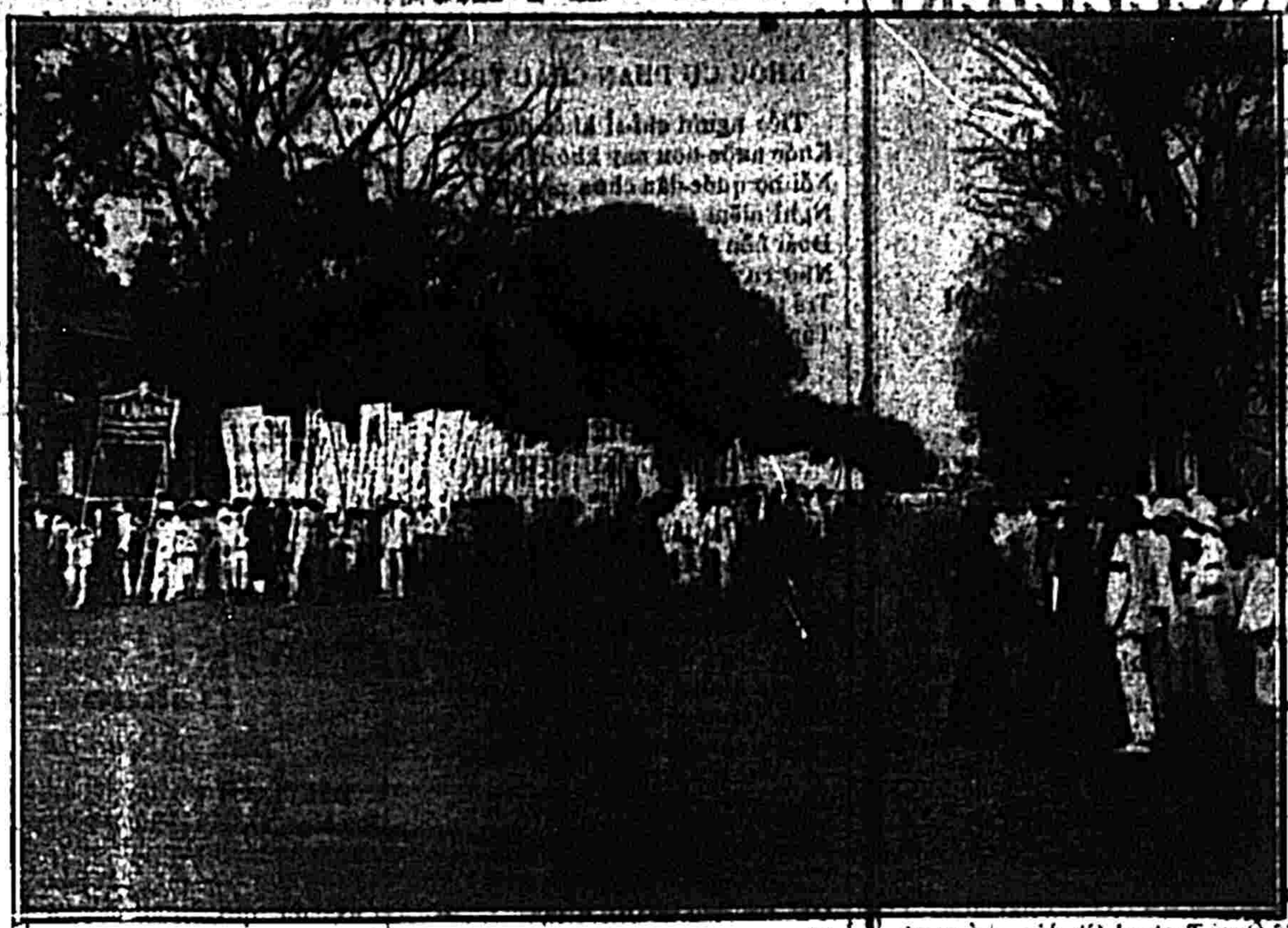

Câu đối và vãng phúng (Photo Khánh-Ký)

Quốc-dân

ĐỐI VỚI ĐÁM TẢNG cụ Phan-châu-Trinh

LỄ TRUY ĐIỆU CỤ PHAN-CHÂU-TRINH HƯƠNG-ĐIỀM

Ngày 1 Avril vừa rồi, là ngày đưa đám tang cụ Phan, các nhà buôn Annam đều đóng cửa trọn ngày để tỏ lòng thành-kính.

Có chụp hình, mấy người có đeo băng tang để làm kỷ-niệm.

Tại Giồng-trôm, chợ Tổng Hay và châu-thành Bentre, các tiệm Annam đều đóng cửa từ sáu giờ tới mười giờ có tiệm đóng trọn ngày.

Có mấy người Hoa-kiều nói rằng: « Annam ngủ mới thức dậy ».

L. T.

LONGXUYÊN

Ngày 4 Avril vừa rồi, tỉnh Longxuyên chúng tôi, một mặt thì cử người xứng đáng đem lễ-vật lên Saigon tế cụ, một mặt cổ động cho được nhiều người hiệp nhau tại đình làng Mỹ-phước (Châu-thành) hầu thiết đàn rước lễ nhạc chực truy-điệu cụ. Những tờ ĐẠT của bản hội Chánh gởi xuống cho chúng tôi, ở tỉnh lỵ thì về phần ông Tô-kim-Mới, ông Lê quang-Ngà (con ông Đốc-phủ Bảy), còn ở miệt ông Chưởng thì về phần ông Nguyễn-thành-Úc, đồng phát tờ Đạt ra khắp nơi, chú-tâm báo cho đồng-bào trong làng tổng biết cái lễ truy-điệu ấy và mời đến dự tế. Thật cũng nhờ ở tấm lòng nhiệt-thành của bàn trị-sự tại tỉnh, nên buổi tế mới được long-trọng đến thế. Trong số 50 người xướng ra lo các cuộc ấy, thì hầu hết phân nửa là mấy ông chủ và thợ ở mấy lò thợ bạc tại bổn tỉnh. Nào sắp đặt ghế bàn, nào dựng đàn, nào thêu nào vẽ v..v... đều nhờ ở tay mấy ông cả. Thật rõ ràng là cùng nhau góp tấm lòng thành, công-lao không nệ, chỉ cố làm cho được uy-nghiêm tráng-lệ, hầu khỏi thẹn cùng người dị-chủng khi họ ghé mắt vào.

Trời vừa tưng bửng, đã thấy quan huyện Kẹm, ông Nghị Nguyễn-ngọc-Độ, ông Lê quang-Ngà, ông Thủ Y Dư, ông Lương-y (mới đổi lại) ông Nghị Từ-vạng-Khương, ông Phán Phát, ông Nguyễn-trọng-Đạm, ông Nguyễn-quang-Lạt, ông Thông Điệp, ông giáo Thạnh, ông giáo Tỷ, ông giáo Sáu, ông Hiền, ông Ngàn, ông Tô-kim-Mới, ông Trần gia-Huấn, ông Nguyễn-thành-Úc và còn hơn mấy trăm ông nữa kể chẳng xiết (xin miễn chấp). Khi tề tựu đông đủ, thì phát tang cho mỗi người từ hàng quan lớn chí học trò và culi xe, đều có mang một miếng vải hoặc đen hoặc trắng nơi cánh tay trái cả. Bắt đầu tế, tiếng nhạc ăn sầu đồng xướng ai bi, làm cho nhiều người cầm lòng chẳng đậu phải tuông rơi giọt lệ. Mấy ông làm lễ tế xong, kế mấy bà, trong đó toàn là hạng thương lưu của bọn quần xoa tại tỉnh, kế nữa thì ông Chủ tàu Võ-thế-Bảo cùng mấy ông Cò tàu Bảo-Long dắc anh em hơn ba chục người khiêng lễ vật vào chịu tế, rồi đến bọn học sanh với hết thảy culi xe tại tỉnh cũng có nhiều người quá đường vào điều lạy. Tuy đông có trên năm trăm người mà chẳng hề nghe thấy tiếng cười nói, chỉ chốc chốc có tiếng tức tưởi của người khóc mà thôi.

Ba tuần rượu xong rồi, bàn Trị-sự mời bà con lớn nhỏ ở nán lại được nghe đọc cái lịch-sử của cụ Phan-châu-Trinh. Mọi người đều vui lòng đứng vòng quanh sân đàn, đông đến đỗi phải leo lên cây hoặc chạy ra lề đường, ngoài rào mà chực vào. Ông Lê quang-Ngà ra đọc cái tiểu-sử của cụ, bài ấy ông chủ bút báo Đông-Pháp lược đăng trong số 414. Trong lúc ông Ngà đọc, thì lẳng lặng nghe, tiếng ống dầu không lo mấy, song nhờ yên lặng nên cũng có thể đưa xa được ngoài trăm thước. Đến lúc nghe cụ Tây-Hồ bị tù tội khổ sở, thì quan Huyện ông Nghị Huấn và nhiều ông khác khóc lên, mà nhứt là phe phụ-nữ lại càng đau lòng nên khóc lớn. Ông Ngà đọc xong, ông Tô-kim-Mới ra đứng giữa bà con nói rằng: « Trong bà con ta đây, mấy ngài học thức thì chắc đã hiểu rõ mỗi câu trong cái tiểu-sử của cụ Phan rồi, chỉ hiềm nỗi mấy cậu học sanh và mấy bà con nhiều người chưa hiểu được ý vậy tôi xin mời ông Nguyễn-thành-Úc ra, trước là giải nghĩa mấy đoạn nào khó sau là thuật rộng thêm cái chủ-nghĩa sanh bình của cụ Phan cho bà con nghe.

Thoạt tiên ông Nguyễn-thành-Úc nói: « Hôm nay anh em chị em ta được hiệp nhau tại đây mà tế điệu hương-hồn cụ Tây-Hồ một cách thong thả như vậy, là nhờ cái hương hồn cụ dắc luồng không khí tự-do đến cho chúng ta hô hấp đó. Ấy anh em chị em có lượng biết cho gan mật người chết không? Thưa anh em chị em, đáng lẽ thì, bọn chúng ta phải có một vài câu văn khóc kể cụ, song vì quan chánh Chủ-tỉnh, ngài có nói rằng: ngài muốn được mọi sự yên ổn, nên có hai điều nào thì nên trình qua ngài xem trước. Nhưng ngài lại rất vui lòng mà nhận lời của chúng ta thỉnh cầu, nghĩa là tự do lập bàn truy điệu cụ Phan, ngài cũng có tỏ ý cảm mến đứng anh-hùng của non sông ta nữa. Vì vậy nên hôm nay cuộc truy điệu cụ Phan chí-sĩ mới có vẻ oai nghiêm như vậy. Thế thì, tôi xin thay mặt bà con mà cảm ơn ngài, và cảm ơn Chánh-phủ có lòng biết đến những cái hy-vọng rất là khẩn thiết của chúng ta ngày nay. Than ôi! Cụ Phan-châu-Trinh chết mất rồi, anh em chị em ơi! Rõ ra ông Tạo vật quá bất nhơn, ông cướp mất người anh tâm huyết của chúng ta rồi, ông cướp mất bực anh-hùng hào kiệt của giống giống tiên rồng ta rồi. Anh em chị em nên cùng tôi úp mặt mà khóc, khóc cho khan cả họng, cho máu phải theo giọt lệ; chúng ta kêu gào kể lể, làm cho động bốn phương trời, mười phương phật, được trời phật thấu cái nông nỗi đau đớn khổ não của chúng ta.

— Hỡi ôi! một khoản thời-gian dai dẳng, gần 20 năm trời, cụ Phan-Châu-Trinh vì thờ một cái chủ-nghĩa quốc-gia dân-tộc, muốn làm cho nước giàu cho dân mạnh, muốn đòi sự tự do bình-đẳng cho chúng ta, cho đồng-bào ta, mà phải đem tấm thân làm con thuyền vô-trạo, linh-đinh giữa bể khổ, sông sầu. Quê-hương giấc mộng, nhà cửa phương trời. Thật là thảm khổ xiết bao. Cái vấn-đề Pháp-Việt đề-huề kia là do ở tư tưởng cụ phát ra ngày nọ. Trong lúc cụ bị [illegible] sương càng mài rắng càng dẻo làm cho thân cụ già cỗi làm cho tóc cụ bạc phơ, song cứ một lòng thương nước thương dân, nên mới bôn đông tẩu tây, hô hào cố làm cho đạt tới cái mục-đích của cụ. Người Pháp, có lắm kẻ quí mến cụ, biết cụ là một bực chí-sĩ của nước Đại Việt-Nam ta, nên nhiều phen viết báo yêu cầu Chánh-phủ phải đưa cụ về quê hương và thi-hành ngay cái chủ-nghĩa của cụ.

Anh em, chị em ơi! ấy là người ngoài, chúng ta cũng có thể nói là thờ một cái chủ nghĩa trái lại ta, mà còn biết yêu mến cụ biết kính phục cụ. Huống nữa là chúng ta, chúng ta là anh em ruột thịt của cụ, há lại không đem lòng mừng khi cụ về nước, khóc khi cụ về trời ru! Hôm nay anh em chị em hiệp tại đây Truy-điệu vong hồn cụ thì chúng ta cùng thành tâm chung đúc tấm tình thành hầu đưa hồn cụ về yên nghỉ nơi cõi Bộc-hải kia. Than ôi! cái hy-vọng cụ chưa thỏa, mà cụ đã lánh trần, thì ra con đường xa, bóng trời xế, cái gánh nặng; biết sau này còn có ai nối bước đường cụ, đi cho tới cái mục-đích của cụ chăng nhẻ? Lúc sanh-tiền cụ không được như ai mà lầu cao gác rộng vợ đẹp hầu non, song đến khi cụ mất đây, cụ lại để cho đồng-bào ta một cái sự-nghiệp rất to, là hai tiếng « Anh-hùng » thì chúng ta nên giữ gìn cái sự nghiệp của cụ cho đến ngày cùng, *này mấy em học trò ơi! mấy em nghe qua nói đó chớ! Ừ, thì nên làm người anh-hùng, nên dạy cho con cháu làm người anh hùng, thì ngày kia mấy em sẽ được hưởng cái lễ vật cực quí cực báu là tấm lòng của đồng bào như cụ Phan-châu-Trinh hôm nay đây.* »

Thật là một cuộc oai-nghiêm long-trọng, tuy cuộc đã tàng mà ai nấy đều có vẻ bi-cảm vô-ngạng.

Người dự tế: TÔ-CÔNG-PHẤN
Mỹ-phước

HANOI

Ngày hôm xưa, 4 Avril 1926 tức là ngày 22 tháng hai ta, mấy ông bạn cụ Phan Tây-Hồ đã làm lễ truy-điệu cụ ở chùa Hai bà.

Lễ bắt đầu từ 1 giờ chiều, làm tại nhà tổ. Trong chỗ khói-hương nghi-ngút, đèn sáp sáng sưng, tại gian chính giữa, trên bàn cao nhứt, đặt tấm ảnh phóng đại cụ Phan, trên có tấm vải dài viết mấy chữ « Việt-Nam chí sĩ Tây-Hồ Phan Cụ tiên sanh chi linh vị », tại cái sa ngoài có một tấm vải viết bốn chữ đại tự « Nhân chi vân vong » ra ngoài cửa thì có tấm vải viết « Truy-điệu Phan-châu-Trinh tiên-sanh ». Trên bàn thờ có hoa hương đèn với mã thôi, câu đối và trướng [illegible] bày ở hai bên và trước mặt, các trướng đối treo 2 giảng hai bên và vắt cả dây ở ngoài sân. Các ông bạn cụ Phan đều khăn trắng áo trắng vào làm lễ xá ba xá, và đọc một bài văn tế, đoạn rồi thì đốt đi, các người đến viếng đều xá ba xá rồi lui ra, không ai được đi vào, song rất tinh thần cảm động đều ngụ ở trong chỗ không nói và cái vẻ tỉnh táo của mấy ông chủ sự và các người đến viếng.

Tại con đường Lò Đúc chỗ rẽ vào chùa hai Bà, nhà nước có cử mấy người lính bồng súng và mấy quan Tây cảnh sát, tại cửa đền cũng có mấy ông Tây mật thám và mấy viên mật thám ta đứng giữ trật tự. Thoạt trước, các ngài chỉ cho mỗi lượt là hai người vào, hai người ấy ra rồi mới cho hai người khác vào. Vì thế mà kẻ đến viếng phải đứng ở phố Lò Đúc một dãy chạy dài hai bên đường, không biết bao nhiêu mà kể. Vào khoản hai giờ, trời lại đổ cơn mưa dầu những người đến viếng đều ướt hết mà cũng cứ đứng chờ cho kỳ đến lúc được vào viếng, nhiều ông mặc quần áo tây mà lúc vào viếng nước chảy ròng ròng; các bà các cô cũng đều ướt át lấm láp hết mà chẳng ai cần-hận gì cả. Sau có mấy ông sanh viên thấy vậy mới xin phép các ông mật thám đứng lên nói mấy lời tỏ tình ai điếu cụ Phan Tây Hồ với công chúng để ai nấy trở về bớt kẻo chờ đến tối cũng không vào hết được. Trong khi một ông sanh viên nói mấy lời đó thì công chúng đứng ra hai hàng, ai nấy đều nôn lên làm lễ, có một bọn các bà khóc mướt và quay mặt vào đền mà xá mấy cái rồi trở về. Công-chúng cũng trở về nhiều, các ông lại nói với các ông tây rộng cho mỗi lượt là 20 người vào, nếu không thì đến đêm chưa chắc cũng đã xong. Tuy trong cũng có nhiều người đi xe đến hỏi thấy nhiều người không được vào, hỏi phu xe thấy nói cảnh sát không cho vào nên lại đem câu đối trở về, đến hôm sau mới đưa lại nhà cụ Nghè Kế để gởi vào Quảng-nam.

Đến 6 giờ thì cáo lễ thành. Trong những người đến viếng mà để tang hoặc đeo băng, hoặc đội khăn thì có các ông sanh-viên, một trường nữ-học, vừa cô giáo vừa học trò và một bọn các bà.

Trong lễ phúng có 7 vòng hoa, hơn 60 câu đối và có người đưa tiền nữa.

Ấy là tại chùa hai Bà, còn ngoài thành phố thì bắt đầu từ sáng sớm ngày chúa nhựt đã có nhiều nhà không mở cửa, đến 8 giờ thì phố nào phố nấy hết thảy các hàng người Nam đều đóng cửa hết, chỉ trừ những hàng Tàu nước và những hàng cơm nhỏ là không đóng cửa mà thôi. Người nào cần mắt lắm thì đến 10 giờ không thấy các hàng đều đóng cửa cả, nên cũng phải đóng theo, từ trưa đến tối hôm chúa nhựt ai đi xa qua phố [illegible] như là phố hàng Gai hàng Bông là những phố có nhiều cửa hàng buôn bán, đều đóng cửa một lượt, tỏ ra một cái cảnh tượng buồn sầu thê thảm, trừ ra gỗ đá không ai không sanh lòng cảm động, mà thương cho người vì bước quốc nhà.

Nghe đâu hàng phố sở dĩ đóng cửa được nhứt luật như thế là vì có các ông sanh viên chia nhau đi từ sáng sớm để báo tin cho các nhà buôn, nên những nhà không có biết chữ không đọc báo cũng biết tin buồn mà đóng cửa.

Trên Sở Thuộc-địa có ông Nguyễn Tiến-Hàm là người nhiệt thành, có đứng tên vào giấy xin phép, cùng với ông Tạ-văn-Ngọ có đứng anh em đồng-sự để tang cụ Phan Tây-Hồ ba ngày. Tất cả anh em đồng-sở đều biểu đồng tình mua vải làm băng để tang một lượt. Thế mới biết, thiên-lý tại nhân tâm.

Các Nông-gia, điền-chủ

Hãy mua « Máy đá gạo » để dùng trong gia-đình » ai ai cũng có thể sắm đặng tốt hơn và lớn mà bền chắc hơn mấy thứ trước.

Gởi theo tàu hay xe lửa, giá 22$00 tính về tiền gởi.

Hãy mua gấp kẻo sau lên giá, máy thật chắc.

Có thứ máy chạy bằng mô tơ 3 mã lực, 24 giờ xay được 3 tấn gạo. Hễ 100 giạ lúa xay ra được 72 giạ gạo trắng, còn tấm thì chừng 10 hoặc 12 phần trăm mà thôi.

Cũng có bán máy gay trộm đạo, bề dòng đến thì nó liền. Bảo-kiết 10 năm.

Có thứ đồng hồ reo, chưn bằng đá cẩm-thạch đủ màu sắc, bề cao 0.25 bề ngan 0.20 giá 5$ gởi contre remboursement. Có kiểu cao thứ đá cẩm thạch.

Ai muốn mua xin do nơi ông J. Brunel, 45 Rue Mayer, Saigon, mà thương nghị.

HẢNG B. CANCELLIERI

66 Quai Testard à Cholon

Xe máy hiệu **Bécé-Sport**

Tuột mảnh mai, nhẹ nhàn, xinh đẹp, chạy mau hơn các hiệu xe máy đua khác. Luông và Lòng đã ăn nhiều cuộc đua đường hoặc chạy piste

Như kỳ đua Cap-Saigon, Kỳ tranh vô-địch Namkỳ và Bắckỳ. MM. Marc và Dormaneffe ở Hanoi vô Saigon cũng cỡi xe B. C. Sport, vỏ Dunlop.

BÁN ĐỦ KIỂU

Routière, 1/2 course course à boyaux, touristeluxe, garçonnet, piste

Xe này của hãng B. Cancellieri, 66 Quai Testard Chợlớn chế ra nên được nổi danh lừng lẫy.

Các danh nhơn

Nếu quí ông muốn biết diện mạo các danh nhơn đời nay thì hỏi tại :

KHANH-KY et Cie Photographes

54 Bd Bonnard Saigon

Chơn dung đức Bảo-Đại format		24 X 30 = 1,$50
—	de M. M. Phan-bội-Châu différents formats de positions de 0,$70 à 1,$50	
—	de M. Phan-văn-Trường format	13 X 18 à 1,$00
—	de M. Bùi-quang Chiêu —	24 X 30 à 1, 50
—	de M. Phan-châu-Trinh —	50 X 60 à 4, 00
	— do —	13 X 18 à 1, 00
	— do — cartes postales	à 0, 05

Tiệm chụp hình này lại cũng có bán hình và vues stéréoscopiques (kiến song-ảnh) có đủ cờ về đám tan Đức Khải-Định tại Huế ; về các cuộc diễn thuyết và cuộc tiếp rước tại Saigon, về đám tang cụ Phan-châu-Trinh, cả một collection từ đầu chí cuối. Photo 13 X 18 thì 4$50 collection complète, mua lẻ 0,15. Carte postale 3$ collection complète, mua lẻ 0,10. Một quyển album hình không phai thì là 10$, màu đen thì 7$00.

BÁN RẺ LẤY TIẾNG

Không phải phá giá

Máy hát hiệu « Perfectaphone » hát 2 thứ kim (aiguille et saphir) hát lớn tiếng lắm, kiểu không có nắp, bề ngang 0 m 36 - 0 m 36 bề cao 0 m 20 hát được trọn 2 mặt dĩa. Giá các nơi bán 25$, bổn hiệu tính bán rẻ lấy tiếng nhứt định có 16 $, mà thôi. Thiệt là rẻ lắm. Có bán đủ thứ dĩa hát : Dĩa cải lương Pathé, dĩa điều, dĩa Cao-mên.

NGUYỄN-ĐỨC-NHẬN,
42 Rue Catinat
Saigon.

LỤA LÈO

may
chemises tốt lắm

Au Tisseur 82 B. Bonnard

LUNETTERIE - ÉPICERIE — MERCERIE

NGUYỄN-VĂN-BAU

29, Rue d'Espagne, 129. — Saigon

Tiệm tôi có bán nhiều thứ kiến hiệu như Đức cha «Mission», như kiến coi chữ ; kiến ngó xa, kiến mát (fumée) để đỡ nắng khi đi đường, hiệu kiến rất tốt mà giá lại rẻ ; cũng có trữ bán nhiều thứ đồ hộp, như hộp thịt hộp cá hộp bánh văn vân, dầu thơm, dầu xức tóc (Lotion,) đồ các hiệu, rượu tây như Champagne, Liqueurs, Apéritif văn văn giá sụt nhiều.

Lại có trữ bán rượu ngọt rất bổ hiệu Bonal Gentiane Quina, rượu này vị nào dau mới mạnh nên uống lắm, hễ uống rồi ăn cơm thì mau tiêu hóa mà lại ăn cơm nhiều, giá mỗi ve 1$5.

Mực thiệt tốt, nhãn hiệu con Bướm-Bà màu tím và màu đen xanh Bleue Noire, 12 ve giá 0$?

Kính mời quí ông quí-bà rộng lòng mua giúp cho hiệu Annam, vì nơi đâu cũng phải trả tiền vậy, mà hiệu tôi giá có nhẹ các hơn nơi khác.

VĂN UYỂN

KHÓC CỤ PHAN-CHÂU-TRINH

Tiếc người chí-sĩ khóc đôi câu,
Khóc nước-non nay khó lấp sầu.
Nỗi nợ quốc-dân chưa phỉ-chí,
Nghĩ niềm tâm-sự ướm rơi châu.
Đoái lòn Nam-Việt thêm chua xót,
Nhớ cụ Tây-Hồ thấu đến đâu ? !
Trẻ tạo bao đành chôn lấp kẻ...
Tấm lòng ái-quốc vững nghìn-thu.

Lại-thành-Thập

KÍNH ĐIẾU ÔNG
PHAN - CHAU - TRINH

I

Trót đời lo lắng chữa nên công,
Thương nước như ông vẫn một lòng.
Gắn chí để-huề nên Pháp-Việt,
Phơi gan bồi-đắp giải-non-sông.
Mảnh thân đâu quản mùi cay đắng,
Tấc dạ không quên giống Lạc-Hồng,
Khi số trước khi trời đã định.
Công linh vò-lở thả theo dòng.

II

Theo dòng công cán bấy nhiêu lâu.
Vì bởi ai gây cuộc bể-dâu.
Đất bắc sao sa trời ũ-dột.
Nhà nam cột gãy cảnh âu sầu,
Bia danh chí-sĩ rền năm cõi.
Nổi tiếng anh-hùng dậy sáu châu
Còn nước còn người còn sự-nghiệp.
Tấm-gương ái-quốc chói hoàn-âu.

Trương-minh-Chu
Bạclieu

KÍNH ĐIẾU CỤ
PHAN - CHAU - TRINH

Đau đớn tin buồn khắp cõi Đông.
Nước-non nổ chớp bậc anh-hùng.
Trời Nam thảm đạm mây mù-mịt,
Đất Việt âu sầu lệ khóc ông.
Tấc dạ thương dân bền tựa sắt,
Tấm lòng yêu nước vững như đồng.
Mảnh gương ái-quốc bia ngàn thuở,
Nhi-nữ nghe danh rất kính sùng.

Mme Quang-Cự
Tourane

Quảng cáo đồng bang

Kính cáo cùng đồngbang đặng rõ : Lục-Tỉnh-Khách-Lầu bấy lâu nay của M. Trần-quang-Nơi êm uay đã sang cho tôi là M. Nguyễn minh-Ngọc dit Chín-Tửng, từ tháng Août cho đến nay tôi tu bổ sửa sang lại cho tinh thiết việc trong phòng đặc dỗ đã hoàn toàn. Còn trong phòng bồi đều dễ bề khiến cho vừa lòng quí khách.

Còn nào ngày thì có chasseur gát, còn đêm lại có hạch gardien gát.

Vậy vậy việc trong phòng đâu đó tôm tả sắp đặt yên rồi, còn như quí ông quí thầy đi có xe hơi, muốn để tại phòng thì cũng có chỗ để. còn như muốn thong thả nữa tôi có Garage riêng một cái xe một căn, chìa khóa mình cất, khỏi lo trầy trọa chi cái xe, vì là cái Garage của tôi lớn lắm

Vậy nay nay tôi đã sửa sang trong ngoài cho vừa ý quí khách, nay tôi kính thỉnh quí ông cùng quí thầy dịp đi Saigon ghé lại phòng tôi mà nghỉ một lần coi có y như mấy lời tôi nói trên tây không.

Vậy tôi lấy làm thâm cảm trong lòng chẳn nỗ lòng giúp cho đồng bang đặng mau tấn bộ tôi lấy làm đội ơn vô cùng.

Chủ nhơn kính thỉnh
LỤC-TỈNH KHÁCH-LẦU
107 d'Espagne Saigon

ECOLE NGUYÊN-VAN-MUI

Dactylographie

Comptabilité-Pratique

Travaux de Dactylographie

Reproductions au Duplicateur

10 Rue Martin des Pallières 10

Face gare Dakao — SAIGON

Toa thuốc trị bịnh thiên-thời

Bảo-sa-sâm	2 lượng
Bạch phục-linh	1 lượng
Bạch-truật	1 lượng 5 chỉ
Chích-cam-thảo	1 lượng
Chánh-bán-hạ	1 lượng
Trần-bì	5 chỉ
Mộc-hương	5 chỉ
Sa-nhơn	5 chỉ
Hậu-phát	1 lượng
Chánh-hoài-sơn	1 lượng 5 chỉ
Trạch-tả	1 lượng
Chỉ-xát	1 lượng
Bạch thược	1 lượng
Trư linh	5 chỉ
Thương truật	1 lượng
Bạch biển đậu	1 lượng
Ô-mai	1 lượng
Mộc qua	5 chỉ
Hương-phụ	1 lượng
Hoắc-hương	5 chỉ
Hương nhu	5 chỉ
Trước-nhự	5 chỉ
Hồ tiêu	5 chỉ
Càng-cương	5 chỉ
Bạch-sa-đường	1 lượng
Bạch-bì-sâm	2 lượng
Bạch-đậu-khấu	5 chỉ
Bạch phụ tử	5 chỉ
Nhục-quế	5 chỉ
Thục-địa	2 lượng

Lời dặn cần kíp. — Tại nhà tôi có ngâm thuốc rượu này đỡ làm phước, vậy xin có bác, lúc hữu sự, bất luận là giờ nào, đến gõ cửa kêu, thì tôi sẽ giúp rượu ngay, xin chớ ngại

Mlle NGUYỄN-THỊ-THÂN
18 rue Lareynière
Saigon

Xin trả lời

Bài xin hỏi của người nhà-quê

Những độ tạp hóa bán tại châu-thành Saigon đều nên dùng cả, trừ ra thứ « Ô ĐỒNG » ở thành-phố Saigon thì không nên dùng vì nó là ĐỒ.....

Thạnh-văn-Vẹng
Secrétaire aux Messageries Fluviales Saigon

ĐÔNG-PHÁP THỜI-SỰ

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	16 $00
Đông Pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	16 60
Pháp-Hoa Ngân-hàng (Banque Franco-Chinoise)	16 60
Hongkong et Shanghai	16 55
Chartered Bank	16 55

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến nhà máy tính luôn và cái bao nữa.

	lúa cũ	lúa mới
Lúa Vĩnh long	5 $ 90	6 $ 00
Lúa Gò-công	6 20	6 25
Lúa Bãi-xàu	6 05	6 15
Lúa Bạc-liêu.	6 15	6 25
Lúa Cao-man (trắng) . . .	5 65	5 75
Lúa Cao man (đỏ) . . .	5 80	5 90
lia bưu trang	5 45	5 55

Giá giấy Quốc trái Đông Pháp : 51$50

Dakao

Đờn bà quá dữ

Bữa 14 Avril rồi đây lối 8 giờ, Đặng thị-Mùa, 27 tuổi, buôn bán hàng sông, nhà ở đường Faucault số 53, có việc rầy rà với Ng.-thị Chất 33 tuổi. Thị-Chất dữ quá, tính đâu kẻ ăn khó thắng Thị-Mùa nên chạy về nhà rước ông thần dao phay trợ chiến. Trong cơn hai đàng ẩu đả, Thị Chất niệm thần chú lâm thâm, kẻ rút dao phay chém bổ Thị-Mùa rồi hô biếng.. biếng. xách dao đào tẩu. Thiên hạ chạy lại đỡ Thị-Mùa lên xe đem lại Nhà-thương Tândịnh thì thấy một vít sau lưng (phía tả) và một dao trước ngực. Linh tráng còn đang truy tầm nữ anh hùng dễ bắt về cho ở nhà lầu, coi rẹp dều binh, và ăn cơm gạo lức mà sửa tánh nết lại.

Cholon

Ổ cờ bạc

Thật Chợlớn là ổ cờ bạc ! Sở mật-thám mới vây bắt được một sòng me tại con đường Artisacs cách vài bữa rày đây, thế mà đêm 13 Avril lối 11 giờ khuya ông cò Campana và lính mật thám tây nam đến vây căn phố số 104 ở đường Bình-tây lại còn bắt được 18 người đánh bài cào nữa. Lấy tiền tang trên 60$, nội bọn đều dắc hết về bót.

Hỏa tai

Bữa 13 Avril lối 2 giờ rưỡi chiều, cái nhà lá của tên Phan-văn-Khánh ở mé bến kia kinh Dédoublement (gần cầu Rạch-Lào) vùng phát hỏa. Tri hô lên thiên hạ tựu tới đem nghẹt lo cứu chữa một lát tắt lửa. Sự hư hao lối 30$ cũng may một đều là mạng người vô hại.

Việc trộm hơi điển khí

Một việc mất trộm hơi điển khí mới xảy ra làm cho ai nấy đều chưng hửng bởi vì có bảy cái nhà máy lớn cang cập trong vụ mất trộm này, mà bảy ông chủ nhà máy đây, Annam có Khách trú có, đều là tay phú-hộ ai ai cũng nghe tiếng. Tôi xin thuật tỏ rõ vụ mất ấy như dưới đây :

Ở tại Chợ-quán có một cái nhà đèn chánh; có sổ sách để ghi chép những hơi điển khí của các nơi dùng rất kỹ-lưỡng. Mấy tháng nay chẳng hiểu tại làm sao ở nhà đèn thì càng ngày càng hao hơi nhiều mà số hơi của người ta dùng tính theo công-tơ thì càng bữa lại càng thấy sụt mãi. Thế thì cũng có duyên cớ gì đây. Các vị Kỹ-sư đi xem xét dây đèn rất kỹ-lưỡng thì cũng không gặp một sợi dây lậu nào. Hơi điện khí của bá tánh dùng thì có công tơ ghi chép hẳn hòi không sai một mải. Thế thì biết làm sao bây giờ ?

Mấy ông Kỹ-sư nhà đèn Chợlớn là nơi bị mất hơi điển khí cũng phải khoanh tay mà ngó.

Thời may mới đây ông Brisse, Quản-lý nhà đèn Chợlớn lại tiếp đặng một lá thơ rơi cáo rằng có bảy cái nhà máy xay lúa ở Chợlớn và Bình-tây ăn cắp hơi điển khí ấy. Lập tức ông Brisse liền đến bót Chợlớn và Bình-tây mà đầu cáo. Ông Massel cò chánh bót Chợlớn và ông Olivierie, cò bót Bình-tây mỗi ông đều mở đàng dọ thám trong địa phận quận mình cai quản. Tra xét chẳng bao lâu đã tìm được kẻ trộm hơi điển ấy : ba cái nhà máy ở Chợlớn và bốn cái ở Bình tây ! Việc trộm hơi điển này thật mầu nhiệm khó đáo vô cùng, nếu chẳng có lá thơ rơi kia thì tưởng chẳng ai tài gì tìm cho ra mối.

Và lại xem trong công-tơ 7 nhà máy ấy thì thấy họ xài hơi điển có ít hơn trước, song hỏi họ thì họ nói rằng lúc này nhà máy ít xay thì nghỉ cũng có lý chớ phải không đâu. Đến nay bể chuyện ra mới rõ lời kia là giả dối.

Việc trộm hơi điển khí này chắc là cũng có tay thợ máy nào tài tình lắm nên mới mà con mắt được cả đám Kỹ sư kia. Họ chế sửa lại máy sợi dây chỉ trong công-tơ và họ làm cho cây kim đồng hồ thối lui lại, nghĩa là xài hơi điện thì nhiều mà cái đồng hồ kia mắc ở trong tay kẻ gian thì cũng không thể trung thành với ông chủ nhà đèn cho được.

Hỏi một anh chủ nhà máy trong bảy anh ấy thì họ khai rằng sự ăn trộm hơi điển khí đây họ chẳng hề hay biết chi cả, nhưng có ai tin đâu. Ông cò Olivierie liền xét công-tơ của nhà máy anh ấy thì thấy nội tháng Février nhà máy ấy xài không tới 5.000 kilo-watts.

Coi sổ sách của nhà đèn chánh ở Chợquán thì mới hay sự mất trộm hơi điện khí này xảy ra từ tháng Juillet 1925 tới nay, nghĩa là đã mười tháng trời, mất hết 660.000 kilowatts, tính ra tới 36 000 $ 00

Việc này đã giải tới Tòa, song mấy anh chủ nhà máy đều được tại ngoại hầu tra để chờ Tòa phân xử

RACHGIA

Khai trường hương

Vì việc tu bổ Tảng-long-tự đến nay mà chưa rồi, nên kỳ khai trường hương ngày mồng tám tháng tư năm nay xin dinh lại.

Vậy chúng sắp đặt xong rồi chúng tôi sẽ chọn ngày lành, bố cáo cho quí ông quí bà rõ.

Xin quí ông quí bà miễn chấp.

Trí-Thiền Hòa thượng Chủ-hương.
Tri-Huyện PHẠM-PHÚ
Cai-Tổng TRƯƠNG PHÚ

Công-văn-trích-lục

Thiên-bổ

M. Trần văn Tam, Lương y thí sai hạng 5, giúp việc tại Nhà thương Chợquán, đặc lịnh đi giúp việc tại Nhà thương Mỏcày (Bentre) thế cho ông Lương-y Ng. tấn-Đờm. đổi đi nơi khác.

M. Ng. tấn-Đờm, Lương-y thí sai hạng 4, giúp việc tại Nhà-thương Mỏcày đặc lịnh đi giúp việc tại Nhà-thương Chợquán thế cho ông Lương-y Trần v Tam đổi đi chỗ khác.

M. Cao văn Trí, Lương-y thí sai hạng 5, giúp việc tại Nhà-thương Tâyninh đặc lịnh đi giúp việc tại Nhà-thương Vĩnh châu (Bạclieu).

M. Vương văn Chấn, Lương-y thí sai hạng 5, giúp việc tại Nhà thương Batri đặc lịnh đi giúp việc tại Nhà thương Tâyninh thế cho ông Lương-y Cao văn Trí đổi đi chỗ khác

M. Phan trung Trực, Lương-y thí sai hạng 5, giúp việc tại Nhà-thương Drouhet đặc lịnh đi giúp việc tại Nhà-thương Batri (Bến-tre) thế cho ông Lương-y Vương văn Chấn đổi đi chỗ khác.

M. Lâm chấn Mành, Lương-y thí sai hạng 4, giúp việc tại Nhà-thương Chợ-Rẫy đặc lịnh đi giúp tại Nhà-thương Drouhet thế cho ông Lương-y Phan trung-Trực, đổi đi chỗ khác.

M. Ng. duy Chi, Lương-y thí sai hạng 5 giúp việc tại Nhà-thương Chợlách (Vĩnh-long) đặc lịnh đi giúp việc tại Nhà-thương Cụ Hầy thế cho ông Lương-y Lâm chấn-Mành đổi đi chỗ khác.

M. Ng. văn Hoành, Lương-y thí sai hạng 4, giúp việc tại Nhà-thương Mytho đặc lịnh đi giúp việc tại Nhà thương Chợlách (Vĩnh-long) thế cho ông Lương-y Ng. duy Chi đổi đi chỗ khác.

M. Phạm văn Chi, Lương-y thí sai hạng 5, giúp việc tại Nhà-thương ở Cáiao Rồng (Mytho) đặc lịnh đi giúp việc tại Nhà-thương Mytho thế cho ông Lương-y Ng. văn Hoành đổi đi chỗ khác.

Đồ tại ngoại

M. Lê quang Liêm dit Bảy, Đốc phủ sứ, trước đã được nghỉ phép 3 tháng 20 ngày, nay vì có đơn xin nên được để tại ngoại một năm kể từ ngày 21 Avril 1926.

Cấp bằng

M. Ng. thành Châu, mới thi đậu hôm ngày 1er Mars 1926, được cấp bằng chức Thơ-ký hậu bổ và bổ đi tùng quyền quan chủ-tỉnh Bacliêu đặng giúp việc tại quận Càmau thế cho thầy Ng. văn Lý đổi đi chỗ khác.

Nghỉ phép

M. Trần văn khai, Thơ-ký hạng ba, giúp việc tại Tòa-bố Biênhòa được phép nghỉ 6 tháng kể từ ngày 1er Mai 1926

MUỐN BÁN

vì mắc xin nghỉ

Xe hơi hiệu Citroën 4 chỗ ngồi máy còn tốt. dứt giá 550 đồng.

Ai muốn mua xin do số nhà 66 rue d'Espagne mỗi ngày từ 11 đến 12 giờ.

Ballons « Association » kiểu mới

Các ballons này cũng có vessies in bịch như ballons chúng ta dùng thuở nay, nhưng vỏ (enveloppe) thì khác nhiều, làm bằng bố dày bao cao-su, giống in như vỏ xe hơi Michelin vậy.

Nghĩ coi vỏ xe hơi, chạy tính này qua tỉnh nọ có cả trăm cả ngàn cây số mà chưa sao hướng chi cặp cẳng người ta.

(Dân đá mạnh như MM. Paul Tai, Xường, Trật, hội E. C. ? tới cũng không nước nhiều tới thứ ballons kiểu mới này hết.)

Tuy nói ballons kiểu mới chớ thước tất cả sự nặng nhẹ cũng như bái con bằng da ? dùng đá Match

Bán rao hàng ?$50 một trái.

Mua sỉ tính giá riêng

TẠI TIỆM
NGUYỄN-VĂN TRẬN
36 Boulevard Bonnard — SAIGON
Téléphone n° ?

Có lánh	boyaux blancs	?$50
? raquettes	boyaux noirs	?00

Au Sportif Français

135 rue d'Espagne Saigon

Chẳng cần cao rao inh ỏi cho hao tốn nhiều, mà kỳ đua TRANH VÔ-ĐỊCH NAMKỲ tại trường đua, xe máy hiệu J. B. LOUVET cũng đã làm cho công chúng thấy rõ xe hiệu ấy là hiệu Langsa có đã lâu rất nhẹ nhàn chắc chắn là thế nào.

Đua 25 ngàn thước Serra cỡi xe hiệu *J. B. Louvet* ăn hạng nhứt.

Thật xe hiệu này : nhẹ nhàn, chắc chắn, xinh đẹp, kẻ biết đi xe máy đều thích dùng lắm.

Cũng có thứ xe máy hiệu : ELDÉE, A. S. F. và bán đủ đồ phụ tùng.

Kính cáo Đồng Bang

Nhà hàng NAM-KIN, ở Saigon, đường Lefèbvre số 11 và 13 là chỗ của thương nhơn hội mỗi buổi sớm mai, ai mới ngó vô thì cũng tưởng là Nhà-hàng của khách trú chớ ít người rõ Quản-lý nhà hàng NAM-KIN là người Annam.

Lâu nay tôi cứ cho người ta mướn, nên không đặng tấn phát cho mấy.

Kể từ ngày 1er Janvier 1926, tôi mới lấy NAM-KIN lại mà cai quản thì nhờ anh em tưởng tình Đồng bang nên việc thương mãi càng ngày càng thạnh vượng. NAM-KIN đã nổi danh kể từ ngày Annam ta biết vì nghĩa vụ mà nắm chặc dây đoàn thể, mỗi khi có đám tiệc thì tôi chẳng hiềm khó nhọc, hết lòng lo lắng sắp đặt và thiết đãi, ai nấy đều vừa lòng.

Vậy xin đồng bang tưởng tình nhau trước giúp người Annam ta trong cuộc thương trường, sau nữa cho người mình có một cái nhà-hàng cho đúng đắng tại chốn kinh thành này. Đồ ngon giá rẻ cách nấu nướng sạch sẽ bồi bếp có lễ nghĩa quí khách đến dùng thì rõ.

Quản-lý,
TRƯƠNG-VĂN-PHỤNG
Kính đốn,

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

Dây thép nói số 638 — Đánh dây thép chữ để : Nhị-Thiên-Đường. Cholon

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN, RẤT THẦN HIỆU NHƯ SAU NẦY

PHỤ-QUẾ-BÁT-VỊ-HUỜN

Phàm con người mà thủy hỏa hòa bình thì ít hay sanh bịnh.

Bởi vậy cho nên phải dùng lục-vị là đã nhuận thủy. Phụ-quế là vật bổ hỏa mà điều bổ chơn dương.

Và cái máy sanh hượt đều do nơi trong hỏa, ở trong hai trái thận một điểm chơn dương gọi là mạng môn, tức là chỗ tướng hỏa ở mà gìn giữ lấy mạng người ; cho nên người mà sanh yếu sống lâu, chết yểu, hoặc có thai cũng không đều do nơi mạng hỏa.

Thuốc nầy bồi bổ thận mạng chơn dương, giúp hỏa trợ tỳ, tiêu tăng âm tà, thông trị chơn dương.

Những kẻ tinh huyết khô khan thường hay đau lưng mỏi cẳng, hoặc kém thủy mà sanh đàm rồi hóa ra chứng ho, hoặc nhức đầu xây xẩm, lỗ tai lùng bùng, chiêm bao di-tinh, khô cổ ráo lưỡi, đau nơu nhức răng, xanh xao vàng vọt, hoặc thân dưới ngứa ngẩm sanh ra ghẻ chốc vân vân, các chứng thảy đều dùng được.

Mỗi lần uống bốn chỉ, uống với nước muối mằng mặng [illegible]

Kỵ ăn cải trắng và những đồ lạnh lâu ngưng trệ.

Chư tôn có mua thì hãy nhìn kĩ nhãn hiệu ông Phật mập của tiệm Nhị-Thiên-Đường thì khỏi lầm đồ giả

Mỗi hộp giá là . . . . 0$25

ĐINH KHẢU LÝ TRUNG-HOÀN

Thuốc huờn nầy chuyên trị nam phụ lão ấu, hàng trẻ hỏa bất sanh, thổ dương hư khí nhược ; hay đau xóc hông, trạo trực muốn mửa, tạng phủ bất điều ăn uống không tiêu ; bịnh hậu khiếm bổ, mạng môn hỏa suy ; tỳ hư vị yếu, đau bụng ỉa chảy ; ăn uống chẳng ngon, bình thì mỏi mệt ; ban đêm hay ho, ban ngày đàm nhiều ; hoặc ăn uống quá độ mà sanh bịnh trúng hàng ; hoặc ăn đồ lạnh lâu sống sít, ngưng trệ, rồi bất mửa ; hoặc cảm hàng tay chơn rung rẩy ; hoặc nguơn khí bất điều, tinh-thần suy kém, v. v.... thảy đều trị được.

Phải dùng nước gừng lại mà uống với thuốc.

Nói tóm một lời là thuốc huờn nầy có tài ôn trung phò dương ; hễ uống nó được thường thì nguơn-khí điều hòa, tinh thần bội trương.

Bổn đường đã gắn công tìm kiếm các thứ dược-liệu cho thiệt tốt thượng hay phối hiệp lại mà chế ra thứ thuốc huờn nầy, thiệt là công hiệu như thần, bá phát bá trúng.

Chư tôn có mua thì xin phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông PHẬT mập kẻo lầm đồ giả.

THANH-TÂM NGƯU-HOÀNG-HUỜN

Thuốc nầy chủ trị nam phụ lão ấu thình lình mê sảng dẩm chận hoặc trúng phong trúng khí bất tỉnh nhơn sự, ngậm miệng cắn răng, con mắt láo lưng, tay chưn quíu rút, trúng thử phát nhiệt, ác khí xông nhằm phát cuồng nhảy nhót, giựt tay giựt chưn ; nhiều nhảo ho hen, lóng óc nhức đầu, xây xẩm tối mắt, nhức nhối cả mình ; hoặc bị sơn phong chướng khí, đau thắt ruột gan ; phong đàm ngăn trệ, khí huyết chẳng thông ; thần hôn phách ám, nằm ngủ chẳng yên v. v.... Nhứt thiết các chứng bịnh nguy cấp phải dùng thuốc nầy ; ấy là một thứ thuốc khởi tử hồi sanh, phò nguy cứu cấp, công hiệu như thần.

Hễ uống nó vào thì thanh tâm trừ đàm, đã thông cửu khiếu lại tiện trừ các dịch tậu khấu an nhiên.

Chỉ uống một viên thì trị hết bịnh kinh phong, cảm mạo phát nhiệt, sanh bịnh ẹ-dề, kho khè ọc sữa, tích trệ đau bụng thảy đều dùng được.

Người lớn mỗi lần phải uống một huờn, như bịnh đau lâu phải uống gia bội ; uống với nước gừng.

Con nít phải uống nửa huờn, nấu lá bạc-hà lấy nước cho uống với thuốc, hoặc hòa với sữa mà cho uống, hoặc thoa nơi núm vú mà cho nó bú, hiệu nghiệm như thần.

Phương thuốc nầy từ được Tổ truyền đến nay, bổn đường hằng gia tâm nghiên cứu rồi chọn những thượng phẩm dược liệu toàn y theo phép chế ra mà làm huờn ; uống chừng nào hay chừng nấy.

Kỵ ăn cá và rau cỏ sống sít lạnh lẽo và cũng kỵ đồ bằng sắt.

Đờn-bà có thai chẳng nên dùng

GIÁ

Hộp gấm 4 huờn. . 1$00

» 2 » . . . » 50

Hộp cây 4 » . . 1 40

» 2 » . . 0 70

NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG
TIÊU-THỰC-HOÀN

Chuyên trị nhứt thiết các chứng bịnh thuộc về bao tử, ăn không tiêu, hoặc ăn đồ sanh lãnh rất nhiều, sanh ra bịnh no hơi, tích-tụ, bần thần, đau bụng, lâu ngày làm cho thân thể gầy mòn yếu đuối, ăn uống không biết mùi. Uống thuốc nầy dần dần khai vị tấn thực, trở nên tinh-thần khoái sảng, khí huyết điều hòa, thật là một phương thuốc chí bửu có danh trong thiên hạ.

CÁCH DÙNG

Dùng với nước trà ;
Mỗi ngày uống 2 lần ;
Mỗi lần uống 2 hoàn ;
Uống trước bữa ăn 15 phút đồng hồ

Giá mỗi hộp 10 huờn là : 0$50

AN-THAI-HUỜN

Thường người đàn bà có thai khí-huyết suy yếu, không thể giúp dưỡng thai nhi, thì hay sanh ra bịnh ọe, nhợn, (ác-trở) chóng mặt, bần thần, hễ nhẹ thì làm ra chứng tiểu sản, lạc sản, ấy cũng bởi khí huyết suy nhược vị khí chẳng hòa, làm cho thai nhi không an mà phải sanh những chứng bịnh hiểm nghèo, thậm chí không phương điều trị.

Bổn Đường nghiên cứu ra hoàn thuốc an thai nầy, cứu những bịnh kể trước đó xưa nay rất nhiều. Vậy những người đàn bà có thai nên phòng bị khi mới có các chứng kể trên đây, cho khỏi lỗi đạo hòa sanh của trời đất, và dùng thuốc nầy trước kẻo e thì không lo đến chi bất trắc.

Cách dùng. — Mỗi lần uống 1 hoàn, sau khi 2 bữa ăn, uống với nước ấm.
Giá mỗi hộp 2 huờn là . . . 0$20

BẠCH-TRƯỢC-CAO

Thuốc nầy để trị các chứng bịnh lậu, hoặc đái gắt, lậu mủ, hoặc trắng, hoặc vàng, hoặc lậu kẻ, lậu huyết chảy ra dầm dề, cứ theo phép mà dùng thì hết lại trừ đặng các chứng bịnh độc.

Trị bạch đái hạ rất thần hiệu.— Kị thai.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần uống chừng 1 muỗng uống cà-phê. Cữ ăn đồ chiên xào, cay nóng nấy, rượu cũng không nên uống.

Mỗi hộp giá là . . . 0$50

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng
đường Lure, môn bài 99 và 101
(Đất-hộ) Saigon
TRẦN-VĂN-HIỆT, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ : Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiếng, xe kéo, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn : có bán đèn xe đủ kiểu bánh xe cao-su bằng cây giá rẻ bên tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiếng đèn tây, đồ bắt kể xe chiếc và xe song mã bằng da tây, rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chuông đạp hai tiếng, bình đồ thắp đèn khi đi theo xe. Sơn xe và sửa xe

Cúi xin quí khách có dịp đến Đất-Hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi, trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu mua giúp làm mối, thì tôi rất cám ơn ba cỗ. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng gởi cả tôi sẵn lòng nâu đáp.

Lời rao

Kính cùng Quí khách đặng rõ :

Bổn Hiệu chuyên-khảo các thứ con dấu bằng đồng bằng cao-su, bản đồng bản đá cẩm thạch để mộ vân vân, chế tạo đủ các thứ con cao-su theo kiểu kim thời cái rất ngoạn mục, bán sỉ và bán lẻ, đã từng bán cho các tiệm ở Lục Tỉnh đều được ngợi khen.

Ngoài ra Bổn-Hiệu lại có thợ làm các thứ trướng liễn để mừng đám cưới đám tiệc, hay là đi điếu đám tang giá rẻ hơn tiệm các chú và làm tốt hơn xin quí khách chiếu cố.

Trần-duy-Bình
42 Bd Charner 42
Saigon

HOTEL RESTAURANT

Đông - Pháp Lữ - quán

174 Rue d'Espagne Saigon

Phòng ngủ và bán cơm Annam, rất tiện cho quí khách phương xa đến Saigon. ở phòng và ăn uống luôn một chỗ.

Le Directeur,
NGUYỄN KHÁNH-CHƠN

Thi-Thơ

TIỆM THỢ BẠC
NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, ancienne Maison de
NGUYỄN-VĂN-GIÁO
Nº 13, rue Schroeder, Saigon.

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ : Nguyên tiệm nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là em, kế nghiệp cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kiếm thời, những là : trâm, chuyền kiểu, chuỗi, bông tai, neo ho, vàng dồi, kiềng cẳng, neo bộng, neo dây, đồng chiếc v... v... Đủ thứ theo kiểm thời cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn dùng món chi xin dời gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, tôi xin theo ý quí ông quí bà muốn cần dùng món chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, 13, Rue Schroeder, Saigon.

Xin ghé mắt

(Adresses utiles)

Hiệp Thanh
Rayon Tailleur - Bazar
Phú-Cường *Thủ-dầu-Một*

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM
Đường Pellerin môn bài số 142-144,
SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc ra bộ máy viết, tủ sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất huê lệ

Sửa sông và đủ các thứ khí giái, CHUYÊN NGHỀ. — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điện dồi mài thật bén, — *Soudure Autogène.*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vỏ tầm thường và đúng chỗ.

RÈN GIƯỜNG SẮT.
VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN
LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu để rào mả.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường.
Ống khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre), chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Bd de la Somme nº 171
HUỲNH-VĂN-NHUNG, *kế nghiệp*

Có bán ô ăn trầu có chưng bằng đồng xi ni kén (Nikelé) nón đủ kiểu, đồ nữ lại cũng có bán đủ đồ dùng trong nhà theo như Bazar.

Tiệm tôi có bán cây be cây súc như là sao, gỗ, dầu v. v. quí vị có cần dùng cây váng hoặc cây cột cất nhà xin đến thương nghị.

HUỲNH-VĂN-NHUNG cẩn-bạch.

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẨN CỦA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

sáng tạo năm 1920.
Xưởng chánh tại LÁI-THIÊU (THUDAUMOT), Quai E. Outrey
Đường mé sông chợ đi ra

TIỆM NGÁNH CÓ TRỮ ĐỒ MÓN.

1º Tại *Mỹ-tho* đường mé sông, nơi bến tàu và xe-hơi ; 2º Tại *Cần-thơ* đường mé sông, ngay cầu tàu của khách-trú ; 3º Tại *Trà-vinh* đường cái, ngay Tòa-bố ; 4º Tại *Rạch-giá* đường mé sông, nơi bến tàu.

Xưởng này có đóng sẵng đủ thứ bàn, ghế, tủ, vạng, đèn cũng như cây danh-mộc như : Trắc, Cẩm-lai và Gõ mà chế tạo nhiều kiểu khéo léo, thợ làm thiệt là tinh-xảo, không hề giả-dối. Bấy lâu danh tiếng, được chư quí vị hảo gia khen ngợi về sự kỹ-càng chắc chắn rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi sẵn lòng tiếp rước và hỏi âm liền.

Mandat và dây thép thì đề : NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Laithieu

TIỂU-THUYẾT

TẤM GƯƠNG ÁI-QUỐC

Dịch giả : TRẦN-HUY-LIỆU

HỒI THỨ X

Đem oai hăm cường bức A-Thiện,
Khua lưỡi rồng khích khuyến hội dân

(Tiếp theo)

Một là đem nghĩa binh đánh về nước nhà ; hai là lôn thân về nước, liệu cơ mà trừ quân gian đảng. Song xem xét thời thế, thì hai kế ấy cũng không làm được, vì đem nghĩa binh về nước, thì ba trăm người làm việc sao nổi, dẫu khi trước bọn Sĩ-lương-Vũ hồi phục nước A-thiện, chỉ có hơn 70 người, song còn có nước Tề-vỏ cứu viện, chớ ngày nay thì bọn chí sĩ nước Tề-vỏ có nước A-thiện cứu viện đâu ! Nếu không lo chước vạn toàn, mà chực khinh xuất làm việc, trong không người tiếp ứng, ngoài không binh cứu viện, đem thịt nạp miệng hùm ; đưa gà mỏ quạ ; phỏng có ích chi ? Còn kế thứ hai thì cũng khó khăn lắm, vì nước Tề-vỏ bây giờ tra xét rất nghiêm, phàm những người đi lại, phải có giấy chứng chỉ làm bằng ; nếu không có giấy chứng chỉ thì khó lòng thoát khỏi. Gia-dĩ bọn gian-đảng biết mình làm nhiều tội ác, chắc nhơn-dân chẳng chịu cam lòng, bèn ra lịnh ai đi đâu cấm không được đem cung mang tên ; còn bọn họ đi đâu cũng phải có vệ-sĩ bảo hộ. Vậy thì bọn chí-sĩ khó nỗi lén về, mà có lén về được nữa, thì cung, tên không được cầm, nếu có gặp quân gian-đảng cũng chỉ đứng mà nhìn, chớ làm gì được. Vậy thì biết tình thế nào bây giờ ? Càng nghĩ càng lo càng tức, tấm lòng phẫn uất, bình như đầy cả sơn hà ; khối huyết nhiệt thành, những muốn nuốt tươi nghịch tặc ! Mà bởi chưa tìm được kế gì hay, bèn cùng nhau thương lượng, chỉ bằng hãy sai một vài người về nước, dò xem tình hình sự thể ra sao, rồi sẽ định liệu. Lựa xem bạn đồng-chí có An-tri-Bân là người lanh lợi, bèn giao cho làm việc đó. An-tri-Bân liền giấu cả họ tên, thay đổi quần áo, đi đến chỗ giáp giới nước A-thiện, rồi cứ lẻn theo đường rừng núi mà đi, trong khi đi đường rất là tinh tế cẩn thận, song khi đi đến Đô-thành, vì không có giấy chứng chỉ, nên bị gian-đảng bắt được. Quân gian-đảng khi đã bắt được An-tri-Bân, liền đem khảo đánh rất dữ dội, để tra xem tình hình các chí-sĩ bên nước A-thiện thế nào ? Cùng là dự định thế nào ? An-tri Bân nhứt định không khai, sau bị đánh đau đớn quá, không thể chịu nổi, nên bắt đắc dĩ phải kể qua loa tình thế cho xong, nhưng không hề chịu khai đến các chỗ ở của những người chí-sĩ, nói là tin tức đi lại, đều do một người ủy-viên chớ người cùng đảng cũng không thể biết nhau được ! Bọn gian-đảng nghe tin, biết là dùng thích-khách nữa thì cũng không công hiệu, mà nếu không lo bề trừ tuyệt, thì cũng khó nỗi nằm yên, bèn lại yêu cầu với chánh-phủ Tư-ba-Đa, dể nhờ oai thế mà cưỡng bức nước A-thiện phải bắt những người chí-sĩ nước Tề-vỏ giao trả lại. Bây giờ vua nước Tư-ba-Đa là A-thế-Thích, là người rất tinh quái, nhắm bề hòa thân với bọn gian-đảng nước Tề-vỏ thì sẽ được lợi ích rất to, nên nay thấy bọn ấy yêu cầu liền bằng lòng mà nhận lời ngay. Đoạn sai một viên sứ thần, mang tờ quốc thơ tới nước A-thiện. Sứ thần chưa đến nơi, thì tin tức đã truyền đến nước A-thiện, nước A-thiện bèn nổi lên cái phong trào nghị luận rất là phân vân, kẻ thì nói nước Tư-ba-Đa oai thế rất mạnh, không nên sai lời, kẻo sinh ra vạ chánh chiến ; người thì nói nước Tề-vỏ có ơn với ta, vậy nay bọn chí-sĩ nước Tề-vỏ, ta nên binh vực. Nghị luận phân vân, khắp cả trong triều ngoài nội, chưa quyết bề nào. Nguyên nước A-thiện từ xưa có một nhà dựng ra hiến pháp, tên gọi Sách-Lư, trong hiến pháp có nói rằng : «khi nào trong nước có việc gì phải gây ra mối nghị luận, thì ai khuynh hướng về thuyết nào, tất đứng về thuyết ấy ; hay đứng địa vị trung lập mặc lòng, song phải dốc lòng yêu nước, mà làm hết bổn phận mình.

(Còn nữa)

LỤA LÈO

may

áo mát, quần mát tiện lắm

Au Tisseur 92 B Bonnard

Lời Rao

Kính cùng chư quí vị đặng rõ ! Kể từ ngày 1er Avril 1926, đến ngày 15 tây tới, Ký như quí vị ông nào có bỏ đồ giặt-ủi nơi tiệm « Tân Lợi » ở đường « Martin des Pallières số (4) ngang gare Dakao.

Vì như có đến chi trắc trở, xin đến bàn luận trước bữa 15 Avril 1926, nếu như đã quá ngày nói trên đó, thì chúng tôi không nhìn biết vì chủ mướn tiệm đã giao lại cho tôi là chủ mới.

Xin quí vị lưu ý
Huỳnh-văn-Tri

Dời chỗ khác

MAISON DU COTINAT khi trước ở đường Charner số 43 nay đã dời về đại-lộ Bonnard số 94. Có bán đủ thứ hàng bên Tây, như nón, giày, vớ, áo sơ-mi, đồ chưng dọn trong nhà, đồ Tết, đồ đi đám cưới rất đẹp.

Lúc nầy bạc lên cao, bổn hiệu định bán giá rẻ, xin đông bằng chiếu cố.

Chủ-nhơn : Phạm-văn-Hiển
kính mời